VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 111 — Vol. XLIX vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstaina, syysk. 23 p. 1965 — Thursday, Sept. 23, 1965

U Thant:

Ongelmien ratkaisematta jättäminen on vain tulella leikkimistä

United Nations. — Yhdistyneiden Kansakuntien yleissihteeri U Thant varoitti, että olisi tulella leikkimistä jos sallittaisiin edelleen kehittyä sellaisia tilanteita kuin Kashmirissa ja pyrittäisiin vain tasoittelemaan kauan esillä olleiden ongelmien märkimistä sen sijaan, että ratkaistaisiin ne.

Vietnam, Palestiina, Kypros, Etelä-Afrikka ja lukuisat muut arat kohdat voisivat leimahtaa kauas kantoisiin konflikteihin jos rakentavan rauhanyrityksen tilalle otetaan vain ongelmien käsittelyn tulevaisuuteen siirtäminen.

Thant esitti vetoomuksensa v. 1965 "maailman tilannesanomassaan", joka virallisesti tunnetaan esipuheena YKn Yleiskokouksen vuosiraportille.

Thant tähdensi, että aseistariisuminen oli saanut iskun Vietnamin sodan takia. Hän varoitti, että "kymmenen, viisitoista ja mahdollisesti useampikin maa" voi pian saada haltuunsa atomipommeja ja että "muutamien vuosien kuluttua tilanne voisi olla poissa kontrollista."

Se, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin tämän tilanteen edelleen kehittymisen estämiseksi on tärkein tämän hetken kysymys, sanoi U Thant. Hän ehdotti nimenomaan, että kiellettäisiin kaikki atomiasekokeilut, mukaanlukien ne, jotka suoritetaan maanalaisesti. Viimeksimainittuja ei sisällytetty siihen sopimukseen atomiaseiden kokeilukiellosta, joka allekirjoitettiin v 1963.

Rauhan aikaansaavuttamiseksi tehokkaammin Thant ehdotti:

— YKn on oltava vakavaraisella pohjalla. Hän pyysi vapaaehtoisia lahjoituksia jotta se voisi maksaa $100 miljoonan tappiot. Tähän mennessä YKlle on annettu näitä vapaaehtoisia lahjoituksia vain $18.5 miljoonaa yli pakollisten jäsenverojen. YK on pitämässä silmällä Neuvostoliittoa ja Ranskaa sekä 12 väitetysti suuremmin velassa olevaa maata todetakseen josko ne ovat valmiit antamaan lahjoituksia YKlle sen jälkeen kun ne ovat voittaneet taistelunsa äänestämisoikeutensa takaamiseksi.

— On tunnustettava vaarallisena ja riittämättömänä se, että jatkuvasti syrjäytetään tulenarka tilanne sen sijaan ryhdyttäisiin toimenpiteisiin konfliktien perussyiden ratkaisemiseen.

Arabien ja Israelin riita on jatkunut 16 vuotta, Egyptin ja Israelin sodasta johtuneet erimielisyydet 9 vuotta ja jännittyneisyys Kyproksessa viisi vuotta, tähdensi Thant.

Yhdistyneet kansakunnat on suorittanut välttämätöntä työtä mainituissa maissa vallitsevien tilanteiden räjähdyspisteeseen kehittymisen estämiseksi, mutta "juuri se seikka, että sellaiset toimenpiteet on hyväksytty ja osoittautuneet osittaisesti pysyväiseksi osaksi elintavasta näillä alueilla, on johtanut siihen käsitykseen jotta ei ole olemassa mitään kiirettä, mikä voisi pakottaa asianomaisten piirien keskeen pyrkimystä perusteelliseen ja rauhanomaiseen ratkaisuun."

Kashmirin tapaus todistaa sen, että on vaarallista toivoa jotta yksistään ajan kuluminen ratkaisisi sellaiset ongelmat, sanoi Thant.

"Meidän on otettava siitä opiksemme se, että on jatkuvasti olemassa vaara räjähdyksestä missä tahansa osassa maailmasta ellei pitkäaikaisia konfliktien syitä poisteta tosimielessä", sanoi Thant.

Thant valitti sitä, että YKn toimintaa Vietnamin tilanteen ratkaisemiseksi oli vaikeuttamassa se, että Kiinan ja Pohjois-Vietnamin taholta oli asetettu kyseenalaiseksi YKn kyky aikaansaada ratkaisu.

Thant oli sitä mieltä, että tämän tilanteen korjaamiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien tulisi olla todella kaikkia maita käsittävä, jotta Kiinalle annettaisiin edustajapaikka YKssa ja että Pohjois-Vietnam voisi lähettää tarkkailijoita YKn istuntoihin.

Hän kehoitti vastakkain olevia valtoja suostumaan "huomattaviin myönnytyksiin rauhan mahdollisiksi tekemiseksi.

Yhdysvaltain liittovaltion poliisin George Bennettin tarkan valvonnan alaisuudessa nähdään kuvassamme Julien Gagnon (kesk.) ja Charles Emile Groleau. Heitä syytetään yhdessä Lucien Rivardin ja Joseph Jonesin kanssa osallistumisesta huumausaineiden salakuljettamiseen Yhdysvaltoihin. Yhdysvaltain liittovaltion piirioikeus Laredossa, Texasissa havaitsi tiistaina, että miehet olivat todella syyllistyneet rikoksiin, joista heitä syytettiin. Tuomio langetaan myöhemmin.

Pakistanin ja Intian sota on nyt päättynyt

Ennen sitä mielenosoituksia USAn laitoksien edustoilla Karachissa ja Lahoressa

Rawalpindi. — Eilen aamulla ilmoitettiin, että Pakistan oli suostunut Yhdistyneiden Kansakuntien vaatimukseen jotta taistelut Intian joukkoja vastaan lopetettaisiin viimeistään kello kolmeen (Canadan itäistä aikaa) mennessä eilen aamulla. Intian taholta ilmoitettiin jo aikaisemmin, että se hyväksyy YK:n vaatimuksen ampumisen lopettamiseksi. Sotatoimet päättyivät keskiviikkoiltana.

Edellisenä päivänä oli sanomalehtien tiedotuksien mukaan noin 10,000 mielenosoittajaa Yhdysvaltain tiedotuspalvelukirjaston edustalla Karachissa. Mielenosoittajien ilmoitetaan kivittäneen rakennusta ja sytyttäneen sen tuleen.

Samoin Lahoressa mielenosoittajat kivittivät Yhdysvaltain pääkonsuli Lee E. Metcalfin virastorakennusta. Yhdysvaltalaiset viranomaiset ilmoittivat, että tässäkin tapauksessa oli aiheutunut aineellista vahinkoa.

Mielenosoittajat vaativat, että Pakistanin on vetäydyttävä syrjään länsimaiden sotaliitosta Central Treaty Organization ja South East Asia Treaty Organization, sekä Yhdistyneistä Kansakunnista.

Jotkut kantoivat tauluja, joissa oli kiinalaisten johtajien Moa Tse tungin ja Chou En-lain sekä Indonesian presidentti Sukarnon kuvat.

Yhdysvaltain valtioministeriön ilmoitetaan valittaneen mielenosoituksien johdosta Pakistanin presidentti Ajub Khanille. Pakistan, jota Yhdysvallat on rahoittanut suuressa määrässä aseistuksen hankkimisessa ja muissa taloudellisissa kysymyksissä, on ilmoittanut, että se ryhtyy lisätoimenpiteisiin yhdysvaltalaisten laitoksien suojelemiseksi.

Palokuntalaiset ja poliisit sammuttivat mielenosoittajien sytyttämät tulet minkä jälkeen paikalliset viranomaiset ilmoittivat, että yleisten kokouksien pitäminen on kielletty.

Kun oli ilmoitettu tulituksen molemminpuolin lopettamisesta saatiin tietää, että molemman maan taistelujoukot jäävät asemiinsa. Niin Intian pääministeri Lal Badahur Shastri kuin Pakistanin presidentti Mohammed Ajub Khankin vahvisti nämä tiedot. Tarkkailijain antamien tietojen mukaan molempien puolien sotilasjohto on tulituksen lopettamisesta huolimatta taisteluvalmiina.

Moskovalaisista lähteistä saatujen tietojen mukaan tulituksen lopettaminen lisää mahdollisuutta jotta niin Intia kuin Pakistankin ottavat vastaan Neuvostoliiton ehdotuksen, että näiden maiden johtajat kohtaisivat toisensa Neuvostoliitossa kahden maan erimielisyyksien ratkaisemiseksi rauhanomaisin keinoin ja mahdollisesti vielä Neuvostoliiton pääministeri Alexei Kosyginin välityksellä.

Opiskelijain mielenosoituksien jälkeen Pakistanin hallitus ilmoitti, että kaikki koulut on määrätty suljettavaksi ja että seuraavan kuukauden kuluessa ei sallita suuremman ihmisjoukon kuin viisi henkilöä käsittävän kokoontuvan.

Myös Canadan korkeakomissionerin virastorakennus joutui kivityksen kohteeksi mielenosoittajien taholta ja Canadan lippu vedettiin alas sekä revittiin riekaleiksi. Komissionerin virasto sijaitsee vain puolen katuneliön päässä Yhdysvaltain suurlähetystöstä. Pakistanilaiset viranomaiset esittivät viipymättä anteeksipyyntönsä eikä canadalaisella taholla ole suunniteltu mitään protestia.

"MURHASIRKUS" TAAS ETELÄ-VIETNAMISSA

Danang, Etelä-Vietnam. — Etelä-Vietnamin eräs korkea-arvoinen upseeri on tiedoittanut, että Saigonin hallitus teloitutti keskiviikkoiltana taas kolme vietnamilaista joita syytettiin myötätuntoisuudesta Vietkong-sissejä kohtaan. Nämä kolme ammuttiin jalkapallostadionilla kolmen auton voimakkaassa valaistuksessa. Tämän pöyristyttävän tiedon siitä, että Vietkong-sissejä kohtaan "myötämielisyydestä epäillyt" henkilöt teloitettiin näin sirkusmaisella tavalla, antoi etelävietnamilainen everstiluutnantti Tran Huu Tu.

Stadionin ulkopuolelle sanotaan kerääntyneen pienen määrän ihmisiä, mutta heitä ei laskettu sisään.

Teloitetut miehet kuuluivat siihen 5-henkiseen ryhmään mikä vangittiin maanantaina Danangissa — USAn suuressa sotatukikohdassa — pidettyyn hallitusvastaiseen mielenosoitukseen osallistumisesta. Mainittuun mielenosoitukseen sanotaan osallistuneen noin 200 henkilöä. Sotaoikeus tuomitsi nämä miehet kuolemaan syytettynä siitä, että he olivat kiihoittaneet mielenosoitukseen osallistumista. Viranomaiset väittävät, että tämä Danangin mielenosoitus oli Vietkongin innoittama.

Saatujen tietojen mukaan mielenosoittajat protestoivat USA:n raskasta tykkitulta ja ilmapommitusta vastaan, valittaen, että heidän viljavarnioitaan tuhotaan.

Tietoisista piireistä tiedoitettiin mielenosoittajien esittäneen protestejä myös siitä kun hallitus on korottanut riisiveroa ja määrännyt iltakalastuskiellon sekä siitä kun yhdysvaltalaisia sotajoukkoja on Danangin alueella. Joidenkin naisten kerrotaan pyytäneen, että heidän poikansa ja aviomiehensä vapautettaisiin asevoimista riisisatoa korjaamaan.

Brasilialaisia sotilaita "pitämässä järjestystä" Santo Domingossa

Opiskelijat mielenosoituksella ulkomaalaista komentoa vastaan; heille annettiin kyynelkaasua

Santo Domingo. — Brasilialaiset sotilaat laukaisivat kyynelkaasukranaatteja kohti mielenosoittajia olevaa korkeakouluopiskelijain joukkoa tiistaina.

Tapahtuman yhteydessä kuultiin vähintään yksi kiväärinlaukaus lähellä Dominikaanisen Tasavallan väliaikaisen hallituksen päämajaa.

New York Timesin uutispalvelun antamaan tiedotuksen mukaan kukaan ei ollut vakavasti loukkaantunut vaikka lukuisia teini-ikäisiä poikia ja tyttöjä oli kärsinyt ruhjevammoja.

Väliaikaisen hallituksen presidentti Hector Garcia Godoy oli aikaisemmin joutunut mielenosoittajien joukon keskelle, missä hänen autoaan taottiin nyrkein ja keikutettiin hänen ollessa matkalla kansalliselle palatsille. Palatsin vartiojoukot onnistuivat yrityksissään pelastaa presidentti.

Garcia Godoy suostui myöhemmin tapaamaan viisihenkiköisen opiskelijain edustajiston, joka protestoi sen johdosta, että Amerikan manteereen valloista kerätyn 11,200 sotilaan joukosta osa majoitettu kuuteen korkeakouluun.

Mielenosoittajien joukosta kuului huutoja "Jenkit menkää kotiinne" presidentin ollessa keskustelemassa mielenosoittajien edustajien kanssa.

Mielenosoittajat huutelivat lisäksi sellaisia tunnuslauseita kuin "Työläisten ja talonpoikain liitto".

Presidentti lupasi, että hän tulee vaatimaan jotta ulkomaalaiset sotilaat etsivät muita majoituspaikkoja.

Opiskelijat olivat aikeissa lähteä marssimaan pois palatsin luota kun heitä tuli vastaan noin 20 teräskypäräistä brasilialaista sotilasta.

Opiskelijat huusivat näille: "Jenkkien kätyrit" ja muita samanlaisia mielenilmaisuja. Kun brasilialaiset sotilaat näyttivät hyökkäysmielisyyttä opiskelijat ottivat käsiinsä kiviä ja maata maantieojasta heitellen niitä kohti sotilaita. Tässä vaiheessa tapahtui ainakin yksi kiväärinlaukaus ja laukaistiin kyynelkaasukranaatteja kohti opiskelijajoukkoa.

Myöhemmin saapui paikalle lisää brasilialaisia sotilaita pistimin varustetuin kivääreineen ja hajoittivat mielenosoittajien joukon.

Kansallinen palatsi julistettiin demilitarisoiduksi alueeksi aikaisin siviilisodan alkamisen jälkeen. Kuitenkin brasilialaisten sotilaiden tehtäväksi jätettiin sen vartioiminen. Kun presidentti Godoy astui virkaansa syyskuun 3 päivänä hän ilmoitti, että brasilialaiset sotilaat poistetaan alueelta hänen pyynnöstään. Tästä huolimatta he ovat edelleen palveluksessa palatsin alueella.

VIIME TIEDOT

Laredo. — Oikeusviranomaiset ilmoittivat täällä eilen illalla, että tuomiot Lucien Rivardille ja hänen kumppaneilleen, joiden havaittiin syyllistyneen huumausaineiden — tässä tapauksessa heroiinin — salakuljettamiseen Yhdysvaltoihin, langetetaan 30—60 päivän kuluessa.

Ottawa. — Postityöläisten ammattiyhdistyksen, Canadian Postal Employees Associationin, eräs virkailija ilmoitti eilen, että postityöläiset mahdollisesti ryhtyvät uuteen lakkoon jos hallituksen taholta vaaditaan, että heidän olisi hyväksyttävä pakollinen sovinto-oikeusmenetelmä ehtona kollektiivisen neuvotteluoikeuden saamiseksi.

New Delhi. — Tänä aamuna ilmoitettiin, että Intian parlamentin oikeistosiiven 86 jäsentä ovat vaatineet jotta Intian asevoimat on aseistettava ydinaseilla.

United Nations. — Ensimmäisen kerran 19 vuoteen valittiin eilen sosialistisen maan diplomaatti Yhdistyneiden Kansakuntien Yleiskokouksen puheenjohtajaksi. Hän on Unkarin päävaltuutettu Karoly Csatorday. Ensimmäinen tähän asemaan valittu sosialistisen maan edustaja oli Ukrainan Dmitri Manuilsky, joka otti tehtävän vastaan v. 1946.

Roomalais-katolinen kirkko hyväksyi uskonnonvapauden

Vatikaani. — Roomalais katolisen ekumeeninen neuvosto äänesti ylivoimaisesti tiistaina sen puolesta, että kaikille ihmisille tulisi suoda uskonnonvapaus.

Koskaan aikaisemmin roomalaiskatolisen kirkon taholta ei ole ryhdytty tällaiseen askeleeseen kohti parempia suhteita toisiin kristinuskon kannattajiin, ei kristinuskoisiin ja jumalankieltäjiin.

Kirkon johtajat äänestivät suhteessa 9—1 historiallisen asiakirjan hyväksymisen puolesta, asiakirjan, joka oli kohdannut katkeraa vastustusta roomalais-katolisen kirkon taantumuksellisen siiven taholta.

Neuvoston päätöstä tervehdittiin suurena voittona edistysmielisten prelaattien taholta ja myös ei katolisten tarkkailijain taholta suurena askeleena kohti kristinuskoa seuraavien yhtenäisyyttä.

Lähes 100 protestanttista, anglikaanista ja ortodoksisien kirkkojen tarkkailijaa, jotka olivat päivittäin läsnä neuvoston istunnoissa, aplodeerasi yhdessä katolisten piispojen enemmistön kanssa kun ilmoitettiin äänestyksen tuloksesta.

Vain jotkut italialaiset, espanjalaiset ja joidenkin Latinalaisen Amerikan maiden kardinaalit ja piispat vastustivat asiakirjan hyväksymistä. Neuvoston jäsenistä äänesti 1,957 julistuksen hyväksymisen puolesta 224 vastustaessa sen hyväksymistä.

Julistuksen lopullisesta tekstistä on vielä toimitettava äänestys, mutta neuvoston menettelytapasääntöjen mukaisesti mitään tekstin tarkoitusta koskevaa ei voida muuttaa.

Julistuksessa sanotaan oleellisesti, että jokaisella ihmisellä on oltava oikeus uskoa omatuntonsa mukaisesti ja harjoittaa uskoaan ilman ulkopuolista sekaantumista yksityisten tai valtioiden taholta. Samalla julistuksessa kehoitetaan valtioita turvaamaan tämä oikeus.

Julistuksen laatineet asiantuntijat sanovat, että kulunee kaksi tai kolme viikkoa ennenkuin he saavat julistuksen siihen asuun, missä voitaisiin odottaa sen lopullista hyväksymistä neuvostossa.

Julistuksen vastustajat ovat ilmaisseet pelkonsa siitä, että se voisi heikentää katolilaisuutta ja raivata tietä kohti sitä käsitystä, että joku toinen kristinusko olisi yhtä hyvä kuin katolilaisuus.

Julistuksen kannattajat olivat päinvastoin sitä mieltä, että julistuksessa vain hyvin yksinkertaisesti tunnustetaan luonnollinen inhimillinen oikeus, joka olisi tunnustettava siviilioikeutena, huolimatta siitä josko ihmisen usko on totuudenmukainen tai virheellinen.

Äänestyksen jälkeen neuvosto ryhtyi keskustelemaan muista työjärjestyksessä olevista kysymyksistä, sellaisista kuin ydinasesota, syntyväisyyskontrolli, rauha ja sosiaaliset oikeudet.

BRITISH COLUMBIA RYNTÄSI NYT EDELLE

Keski-Ontario sivuutti Pohjois-Ontarion, mutta jäi kuitenkin BC:n kannoille; haastekampanjan yhteistulos on nyt $6,357.11

Haastekampanjan alueiden välisessä kovassa kilpailussa riuhtaisi "kaukainen länsi", British Columbia nyt kiistattomaksi johtajaksi samalla kun lehden kotialue, Keski-Ontario, saavutti ja sivuutti koko kampanjan ajan johtoasemassa olleen Pohjois-Ontarion.

British Columbia on nyt täyttänyt alimman hankintatavoitteensa 110.43-prosenttisesti, Keski-Ontario 108.10-prosenttisesti, Pohjois-Ontario 105.54-prosenttisesti ja Alberta 101.66-prosenttisesti. Kaikkiaan on siis neljä aluetta jo täyttänyt alimman tavoitteensa, mutta kilpailun voittajasta ei ole vielä mitään varmuutta, sillä yleisesti tiedetään, että lehtiemme talousasema on entisestään vaikeutumassa, minkä johdosta pyritään hankkimaan kaikilla alueilla tavoitteet täyteen ja lisäksi mahdollisimman paljon "rapioita". Onnitelkaamme nyt kuitenkin B.C:ta raisusta vedostaan, mutta "varoittakaamme" samalla, että kilpailua ei ole vielä voitettu, sillä kampanja jatkuu yhä.

Kaiken kaikkiaan on haastekampanjan avulla saatu tähän mennessä lehtiemme Vapauden ja Liekin vaikean talousaseman tukemiseksi $6,357.11, eli 90.08 prosentti alimmasta tavoitteesta, mitä olisi, kuten sanottu, yhteisen edun vuoksi ylitettävä mahdollisimman paljon.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT NYT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
British Columbia ----	$ 650.00	$ 544.25	$173.50	$ 717.75	110.43
Keski-Ontario -------	1,830.00	1,810.65	167.50	1,978.15	108.10
Pohjois-Ontario -----	1,300.00	1,311.34	60.67	1,372.01	105.54
Alberta -------------	90.00	60.00	31.50	91.50	101.66
Manitoba ja Sask. ---	55.00	32.50	18.80	51.30	93.27
Länsi-Ontario -------	1,500.00	847.10	265.50	1,112.60	74,17
Quebec --------------	250.00	160.50	12.00	172.50	69
Etelä-Ontario -------	1,325.00	742.30	101.50	843.80	63.68
U.S.A. --------------		3.00	14.50	17.50	
	$7,000.00	$5,511.64	$845.47	$6,357.11	90.08

Tämänpäiväiseen katsaukseen saapui jälleen yli 30 lahjoitusta ja huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden kannattajille, sekä lahjoitusten ansiosta kaunis rahasumma $273.44. Suurkiitos lahjoituksista ja uusista haasteista! Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden tämä siis tarkoittaa, että haastekampanjan yhteistulos on nyt $6,375.11.

Lahjoitusten yhteissummaa lisäsivät huomattavalla tavalla ns. yhteislahjoitukset. Sukset ja Tommilat lahjoittivat Sudburyssa järjestämänsä illanvieton ansiosta $61.80, sekä CSJ:n Sointulan osasto $10.00, Port Arthurin osasto seurapelitilaisuustuloja $77.00 ja Vancouverin osasto $30.75. Suurkiitos!

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

CSJ:n PORT ARTHURIN OSASTON HAALILLA pidetyn seurapelitilaisuuden tulot $77.00 lahjoitetaan Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTON kahviaisten tulot $30.75 lahjoitetaan Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

(Jatkuu sivulla 4)

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Sosdemien tappio L-Saksassa

Willy Brandtin johtaman sosialidemokraattisen puolueen Saksan liittotasavallan maanantaisissa vaaleissa kärsimä tappio on uusi varoitus siitä mihin johtaa työväenliikkeen periaatteista luopuminen siinä mielessä ja toivossa, että siten voidaan kilvoitella porvaripuolueiden kanssa miltei yksinomaan johtajien kansansuosion perusteella.

Totta on, että sosialidemokraattinen puolue sai näissä vaaleissa lisätyksi kannatustaan vähän enemmän kuin 17 vuotta valtiolaivan ohjauspyörässä ollut, Ludwig Erhardin johtama kristillisdemokraattinen liitto. Viimeksimainittu sai lisätyksi edustajamääräänsä neljällä, kaikkiaan 246:een paikkaan, ja sosdemit kahdellatoista, kaikkiaan nyt 202 paikkaa. Herra Brandt kiirehti tämän edustuspaikkojen lisääntymisen perusteella selittämään, että vaaleissa tuli muka "suurempi voitto" hänen kuin herra Erhardin puolueelle. Me toivoisimme, että asia näin olisi, mutta tosiasiat ovat äärettömän itsepintaisia, ja tosiasia on, että herra Brandtin puolue epäonnistui uudemman kerran yrityksessä päästä Länsi-Saksan valtiolaivan johtoon. Politiikassa, kuten sodassakin, hyökkäyksen toistuvat epäonnistumat muodostavat asiallisesti puhuen tappion ja tämä tappio on aina sitä suurempi, mitä useammin epäonnistuneita yrityksiä tehdään.

SALONKILEIJONAPOLITIIKKA

Totta puhuen Saksan liittotasavallan äänestäjillä ei ollut näissä vaaleissa mitään valinnan varaa. Kuten aikoinaan Hitlerin päivinä, kommunistinen puolue on Länsi-Saksassa laittomana. Sivumennen sanoen, sellaisia maita, missä kommunistinen puolue joutuu toimimaan maanalaisuudessa, on Euroopassa enää vain kolme: Espanja, Portugali ja Saksan liittotasavalta. Sitäpaitsi on muistettava, että voimassaolevan vaalilain perusteella Saksan liittotasavallassa oli ainoastaan kolmella suuremmalla puolueella, kristillisdemokraateilla, sosialidemokraateilla ja vapailla demokraateilla, realinen mahdollisuus saada ehdokkaitaan valituksi. Nämä seikat sellaisenaan osoittavat Saksan liittotasavallan vaalien pintapuolisuuden ja heikkouden.

Toisaalta asiaa huonontaa meidän mielestämme sosialidemokraattisen puolueen ohjelman kehnous tai mieluimminkin ohjelmattomuus. Samoin kuin Norjassa juuri suuren vaalihäviönsä saanut sosialidemokraattinen työväenpuolue, herra Brandtin johtama Länsi-Saksan sosialidemokraattinen puolue pyrki nyt valtaan ohjelmalla, jossa ei näkynyt juuri jälkeäkään työväenliikkeen tavoitteista ja pyrkimyksistä. Brandtin johtama sosialidemokraattinen puolue on lyönyt miltei samanlaista rumpua Erhardin puolueen kanssa niin sisä- kuin ulkopolitiikassakin.

Varsinkin ulkopolitiikan alalla on herrojen Brandtin ja Erhardin yhteistoiminta ja yksituumaisuus ollut aivan saumaton. He molemmat ovat tukeneet USAn isäntävallan alaista NATO-politiikkaa. He molemmat ovat myötäilleet niille, jotka ovat vaatineet Saksan rajojen tarkistamista, eli Saksan itäisten rajojen muuttamista. He molemmat ovat suhtautuneet kielteisesti Saksan demokraattisen tasavallan, eli Itä-Saksan tunnustamiseen. He kummatkin ovat seuranneet pahamaineista Hallsteinin oppia, jonka vuoksi Saksan liittotasavallalla ei ole vielä tänäkään päivänä muodollisia diplomaattiyhteyksiä minkään muun sosialistisen maan kuin Neuvostoliiton kanssa. He kummatkin olivat kansainvälisiä sopimuksia rikkoen ja uhmaten järjestämässä Saksan liittotasavallan parlamentin propagandaistunnon pitämistä Berliinissä. He kummatkin toimivat omalla sarallaan sen hyväksi, että Saksan militaristit saisivat jotenkin sormensa ydinaseiden liipasimeen, joko monenkeskisen ydinaselaivaston puitteissa tai jollakin muulla tavoin.

Samanlainen laajapohjainen yksimielisyys on vallinnut sisäpoliittisissa kysymyksissä aina talousasioista kansalaisvapauskysymyksiin asti.

Kaikki huomioitsijat panivatkin käydyn vaalikampailun yhteydessä merkille sen, että ohjelmallisesti puhuen Länsi-Saksan väestöllä ei ollut näissä vaaleissa juuri mitään valinnan mahdollisuutta, sillä molemmat valtapuolueet kulkevat täysin samoilla linjoilla. Ainoaksi eroksi jäi vain henkilökysymykset ja johtajien oletettu tai todellinen kansansuosio.

Vaalitulos osoittaa kuitenkin, että sosdemien johtajan, Willy Brandtin "hurmurikyvyt", mikäli hänellä niitä on, eivät saaneet valitsijoita äänestämään kristillisdemokraattista puoluetta vastaan. Päinvastoin on ilmeistä, että nähdessään edessään miltei kaksi samanlaista puoluetta, länsisaksalaiset äänestivät vanhasta tottumuksesta niitä puolueita mitä ovat ennenkin äänestäneet — ja niin veti valitettavasti kyllä herra Erhardin johtama kristillisdemokraattinen puolue taas pitemmän tikun.

SOSDEMIEN HÄVIÖSUUNTA

Sivuuttaa ei voida sitäkään tosiasiaa, että tämä Länsi-Saksan sosdem-puolueen häviö — vaikka sille visseissä piireissä povailtiin melko varmaa voittoa — näyttää edustavan jonkinlaista yleissuuntaa Euroopan poliittisessa kehityksessä. Vaikka sosialidemokraattisen puolueen johtohenkilöillä on yleensä taipumusta pullistella omassa voimantunnossaan, se kun oikeuttaa muka jotenkin kieltäytymiset yhteistoiminnasta, sosialidemokraattiset puolueet ovat kärsineet viimeaikoina hyvin karvaita vaalitappioita. Ylempänä tuli jo mainituksi Norjan sosialistisen työväenpuolueen vaalitappio, jonka perusteella noin 30 vuotta hallituspukilla istunut työväenpuolue joutui oppositioasemaan. Belgiassa kärsivät sosdemit kirvelevän vaalitappion aikaisemmin sekä kunnallisissa että valtiollisissa vaaleissa; Italian kunnallisvaaleissa kävi viime marraskuussa samoin ja Israelin sosdem puolue on räjähtänyt kahtia, muutamia tunnetuimpia esimerkkejä mainitaksemme.

Tämä toteaa meidän mielestämme kaksi seikkaa: 1) poro-porvarilliseen ohjelmaan turvautuvat työväenliikkeen johtajat eivät voi onnistua historiallisessa tehtävässään ja 2) työväen vaalivoiton yksi perusedellytys on, että saavutetaan yhtenäisyys työväen omissa riveissä.

Eräät huomioitsijat ovat selittäneet Saksan liittotasavallan vaaleista puhuttaessa, että herra Brandtin johtamaa sosialidemokraattista puoluetta voi kohdata tappiomielisyys ja yleisen moraalin lasku jopa siinä mitassa, ettei se voi seuraavissa vaaleissa saada enää niinkään hyvää kannatusta, minkä se nyt sai. Toisaalta on kuitenkin mahdollista ja toivottavaa, että Länsi-Saksan sosialidemokraattinen puolue suorittaa perusteellisen itsetutkinnon ja -arvostelun epäonnistumistaan ja palaa sen perusteella takaisin työväenliikkeen periaatteiden mukaiseen ohjelmaan sen sijaan, että yritettäisiin yksilöjohtajien "hurmurikykyjen" perusteella sivuuttaa vankoissa asemissa olevat porvarilliset poliitikot.

* * *

Siunatuksi lopuksi on muistettava, että juuri yhtenäisyyden puute heikentää työväenliikkeen vaalikampanjaa täällä Canadassakin. Se korostaa sitä seikkaa, että vaikka mitään muodollista ja virallista yhtenäisyyttä ei marraskuun 8 päivän vaaleissa saavutetakaan, valitsijain pitäisi löytää vaaliuurnalle mentäessä jotenkin keinot voimiensa yhdistämiseksi yhden työväenehdokkaan puolesta kussakin vaalipiirissä.

Presidentti Urho Kekkonen:

PORKKALAN PALAUTUS EDISTÄNYT KANSOJEMME YHTEISELÄMÄÄ

Helsinki. — Tänään on kulunut 10 vuotta siitä, kun Moskovassa allekirjoitettiin Suomen ja Neuvostoliiton välillä sopimus Neuvostoliiton luopumisesta oikeudestaan Porkkalan alueen käyttöön laivastotukikohtana ja Neuvostoliiton asevoimien vetämisestä pois mainitulta alueelta. Samalla allekirjoitettiin sopimus vuonna 1948 tehdyn ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksen voimassaolon jatkamisesta 20 vuodella. Porkkalan alueen palauttaminen Suomelle lähes 40 vuotta ennen rauhansopimuksessa määrätyn vuokra-ajan päättymistä on sodanjälkeisen historiamme merkittävimpiä tapahtumia. Sen palauttamisen mielekkyyttä ja merkitystä vuoden kuluttua on paikallaan ja hyödyllistä, sanoi tasavallan presidentti Urho Kekkonen sunnuntaina radiossa ja televisiossa Porkkalan palautussopimuksen 10-vuotispäivän johdosta pitämässään puheessa.

— J. K. Paasikivi, jonka poliittista katsomustapaa hallitsi syvällinen historian tuntemus, tapasi sanoa, että Venäjän valtakunnan ja myöhemmin Neuvostoliiton todellinen intressi Suomen suhteen oli aina sotilaallista laatua. Vuonna 1939 toisen maailmansodan alettua Neuvostoliitto vaati Suomelta tarpeellisiksi katsomiaan takeita pitäen perusteena Leningradin turvallisuutta. Ja kun vuoden 1940 rauhansopimukseen kuului Hangon alueen sekä vuoden 1944 välirauhansopimukseen Porkkalan alueen luovuttaminen määräajaksi Neuvostoliitolle laivastotukikohdan rakentamista varten, olivat syynä Neuvostoliiton turvallisuusnäkökohdat Itämeren alueella.

Historiallista perspektiiviä antaa Porkkalan sotilastukikohdan perustamiselle se tosiasia, että heti venäläis-japanilaisen sodan jälkeen vuosisadan ensimmäisellä kymmenellä oli ajatus Porkkalan alueen linnoittamisesta noussut päiväjärjestykseen. Kun Venäjä oli menettänyt Itämeren laivastonsa, oli katsottu tarpeelliseksi uloimman puolustuslinjan rakentaminen Suomenlahden yli Porkkalasta ja sen lähisaarista Paltiskiin. Aietta ei kuitenkaan silloin toteutettu, mutta alkuansa jo Pietari Suuren ajoilta periytynyt sotilaallinen ajattelu lienee vaikuttanut Neuvostoliiton yleisesikunnan suunnitelmiin vuonna 1940 ja vuonna 1944.

Kun sotilaallisen strategian perusnäkemykset yleensä säilyvät samanlaisina ajan ja olosuhteiden muuttumisesta huolimatta, ja kun sotilaallisen tukikohdan hävittäminen ja alueen luovuttaminen on poikkeuksellisen harvinainen tapahtuma, kuten nykypäiviltäkin hyvin tiedämme, herätti Porkkalan alueen palauttaminen Suomelle koko maailmassa suurta huomiota. Mikä oli syynä Neuvostoliiton ratkaisuun?

Oma osuutensa varmaan oli sotateknillikan kehityksellä. Mutta mm. siitä päätellen, että neuvostojohdon keskuudessa ilmenneet erimielisyydet Porkkalan luovuttamisen suhteen — kuten nyt tiedämme — olivat poliittisella tasolla, en erehtyne, jos näen eräänä tärkeänä, ehkä ratkaisevanakin tekijänä Neuvostoliiton ulkopolitiikan pyrkimyksen rauhanomaiseen rinnakkaiseloon.

Syksystä v. 1955 elettyjen kymmenen vuoden aikana on Neuvostoliiton ulkopolitiikassa voimakkaasti korostettu rauhanomaisen rinnakkaiselon järkevyyttä ja hyödyllisyyttä. Porkkalan alueen vuokraamisoikeudesta luopuminen antoi havainnollisen esimerkin siitä, miten rauhanomaisella toimenpiteellä parannettiin ei vain Suomen ja Neuvostoliiton keskinäisiä suhteita, vaan myös viritettiin Pohjois-Euroopan entistä luottavaisempi ilmapiiri. Empimättä voidaankin todeta, että Porkkalan palauttamisella oli myönteinen vaikutuksensa skandinaaviseen ilmapiiriin. Omalta osaltaan ovat Pohjois-Euroopan rauhanpolitiikkaa taas vahvistaneet Ruotsin puolueettomuus samaten kuin Norjan ja Tanskan päätös olla sallimatta ydinaseiden varastoimista alueilleen. Näitä kannanottoja on Neuvostoliitossa tervehditty tyydytyksellä.

Porkkalaa koskeneiden neuvottelujen johdosta julkaistussa osapuolten sopimassa tiedonannossa sanottiin:

"Suomen hallitus ja Neuvostoliiton hallitus vahvistavat sen, että niiden ulkopuoliset ponistukset tulevat vastaisuudessakin kohdistumaan kansainvälisen jännityksen jatkuvaan laukaisemiseen sekä rauhan ja kansojen turvallisuuden varmuuden edistämiseen."

Tästä käy ilmi, että Porkkalan palautusta koskeva sopimus pyrki edistämään kansojen yhteiselämää laajemmissakin puitteissa kuin pelkästään kahden kansakunnan välillä. Olen sitä mieltä, että tässäkin suhteessa on Porkkalan palauttaminen täyttänyt tarkoituksensa.

Sotilaallinen tukikohta Porkkalassa, joka oli niinkin lähellä maan pääkaupunkia, oli omansa ylläpitämään useissa maissa epäuskoa Suomen tulevaisuutta kohtaan itsenäisenä kansakuntana. Porkkalan tukikohdan tyhjentämisellä oli erittäin tärkeä vaikutuksensa Suomen asemaan. Porkkalan vuokraoikeuden kumoontuminen johti siihen, että ulkovallat alkoivat suhtautua luottamuksella Suomen pyrkimyksiin noudattaa ulkopolitiikassaan puolueettomuuslinjaa voimassa olevien valtiosopimusten puitteissa. Merkille pantavaa onkin, että Porkkalan palauttamisen jälkeen saatiin läntisten valtojen hyväksyminen ja tunnustus Suomen puolueettomuuspolitiikalle.

Kotimaiselle mielipiteelle oli Porkkalan palauttamisella rohkaiseva vaikutus. Paasikivi mainitsi puheessaan 22. 9. 1955, kuinka Suomen marsalkka Mannerheim oli useaan kertaan lausunut mielipiteenään, että Suomen pääkaupunki olisi Porkkalan sotilastukikohdan vuoksi siirrettävä Turkuun, ajatus, mitä Paasikivi oli pitänyt mahdottomana toteuttaa. Paasikivi jatkoi:

"Nyt on tämä meille painava asia, Neuvostoliiton meitä kohtaan myötämielisen suhtautumisen kautta, saanut onnellisen ratkaisunsa. Kynä on korjannut, mitä miekka on särkenyt. On jälleen osoittautunut, että ystävälliset neuvottelut ja järkevät sovittelut ovat se tie, jota meidän järjestäessämme asioita Neuvostoliiton kanssa on kuljettava."

Kymmenen vuotta sitten Moskovassa käydyt neuvottelut merkitsivät useassakin suhteessa käännekohtaa Suomen aseman kehityksessä. Niiden aikaansaama tulos, Porkkalan palautus ja ystävyyssopimuksen voimassa oloajan pidentäminen, normalisoivat suomalais—neuvostolaiset suhteet ja vahvistivat Suomen asemaa itsenäisenä valtakuntana. Näillä poliittisilla edellytyksillä kehittyi kahden naapurimaan keskeinen kanssakäyminen miltei kaikilla elämän aloilla entistään suuremmalla vauhdilla. Ikään kuin jatkona Porkkalan alueen palauttamiselle voidaan pitää Saimaan kanavaa koskevaa vuokrasopimuksen solmimista. Vilkas ja keskeytymättä laajeneva vuorovaikutus on ollut omansa hävittämään menneinä vuosisatoina syntyneitä epäluuloja ja vahvistamaan keskinäistä luottamusta.

Suuria tehdaskauppoja NLn—Italian kesken

Neuvostoliitto on antanut viime aikoina huomattavan suuria tehdas tilauksia Italian teollisuudelle. St. Andrea Novara-yhtiö toimittaa Neuvostoliittoon suuren tekstiilitehtaan, yli 1,000 sukkakonetta ja 500 teollisuusompelukonetta. Pirelli yhtymä toimittaa latex-tekokuituaineita tuottavan tehtaan. Useista muista kemian tehtaiden konetoimituksista neuvottelut ovat päättymässä.

Neuvostoliitto on lisännyt teh dasostojaan tuntuvasti sen johdosta, että Italia on lisännyt öljyn tuontiaan Neuvostoliitosta. Lisäksi Italia ei ole asettanut mitään rajoituksia pitkäaikaisten luotojen käytölle.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Alex Mäki, Port Arthur, Ont., täyttää perjantaina, syyskuun 24 pnä 78 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

PORKKALAN PALAUTUKSESTA

— Eilen oli kulunut kymmenen vuotta siitä, jolloin silloinen Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtaja Bulganin virallisessa tilaisuudessa ilmoitti, että Porkkalan alue palautetaan Suomelle. Tämä oli tärkeä päätös, yksi ratkaisevia askeleita eteenpäin suhteiden myönteiseksi kehittämiseksi kahden naapurivaltion välillä.

Neuvostoliiton ja Suomen suhteet ovat sodan jälkeen kehittyneet myönteisellä ja kestävällä tavalla. Tätä kehitystä pitää koko Suomen kansa hyvin suuressa arvossa. Molempien maiden kesken ei ole mitään ratkaisemattomia kysymyksiä. Molemmat maat työskentelevät keskinäisten yhteyksiensä edelleen rakentamiseksi keskinäisen kunnioituksen ja toisen valtion sisäisiin asioihin puuttumattomuuden periaatteen nojalla . . .

Rauhanomaisen rinnakkaiselon tärkeä sisältö on rauhan ylläpitäminen. Tämän tarkoituksen toteuttaminen on viime kaudella tullut ajankohtaiseksi sen vuoksi, että rauhantila on järkkynyt vakavalla, valitettavalla tavalla eri osissa maailmaa. Kuitenkin rauhan ylläpitäminen ja työskenteleminen sen hyväksi on kansakuntien tärkein tehtävä nyt niinkuin kaikkina aikoina. Meidän kansamme kannalta on erittäin tärkeää, että rauhantila säilyy eikä se järky siinä osassa maailmaa, jossa me elämme. Tämän tarkoituksen hyväksi työskentelemme kaikella vakavuudella. Työskentelymme tärkeä perusta on Neuvostoliiton ja Suomen välisten suhteiden edelleen kehittyminen myönteisellä, rakentavalla tavalla. — Sosialidemokraatti, Helsinki.

PORKKALAN LUOVUTUSTA JUHLITTIIN

Helsinki. — Suomen ja Neuvostoliiton kesken solmitun ystävyys- ja avunantosopimuksen jatkamisen sekä Porkkalan palauttamisen 10-vuotispäivän kunniaksi oli Suomi—Neuvostoliitto-Seuran Helsingin piirijärjestö lauantaina järjestänyt juhlakokouksen suomalais - venäläiselle koululle. Puhujina esiintyivät Neuvostoliiton Suomessa oleva suurlähettiläs Andrei Kovalev ja eduskunnan ensimmäinen varapuhemies Paavo Aitio.

Juhlakokoukseen osallistui arvovaltainen kutsuvierasjoukko. Osanottajien joukossa nähtiin valtioneuvoston jäseniä, diplomaattikuntia, Suomi—Neuvostoliitto-Seuran ja muiden yhteiskunnallisten järjestöjen johtohenkilöitä.

SUHTEEMME OVAT ESIMERKKINÄ KAIKILLE MAAILMAN KANSOILLE

— Olemme tänään kokoontuneet huomioidaksemme merkittävän tapahtuman valtioidemme elämässä, lausui suurlähettiläs Kovalev puhuessaan tässä juhlakokouksessa. Syyskuun 19 pnä 21 vuotta sitten Suomi välirauhasopimuksella irtautui Hitler-Saksan Neuvostoliittoa vastaan aloittamasta sodasta, joka tuotti kansoillemme vain onnettomuutta ja kärsimystä. Sodan jälkeen molempien maiden valtiomiehet kansojensa toiveita ja vaatimuksia noudattaen asettivat tehtäväkseen muodostaa kestävät hyvät naapuruuden ja ystävyyden suhteet Neuvostoliiton ja Suomen kesken pyrkien siihen, etteivät suhteemme milloinkaan synkistyisi konfliktien vuoksi ja että kansamme voisivat hyötyä keskinäisestä yhteistyöstä.

— Huhtikuussa 1946 solmittiin keskinäinen ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus. Kaikki tämän sopimuksen asettamukset muodostivat rikkomattoman kokonaisuuden. Keskinäisen avunannon

Neuvostohallituksen päätös laivastotukikohdan luovuttamisesta vastasi täydellisesti Neuvostoliiton periaatteellista linjaa vierailla alueilla olevien sotatukikohtien hävittämisestä, tukikohtien, jotka ovat eräänä pääasiallisimpana kansainvälisen jännityksen ja konfliktien lähteenä. Luovuttaessaan Porkkalan tukikohdan me vetosimme muihin suurvaltoihin toivoen niiden seuraavan esimerkkiämme. Valitettavasti tätä ei ole tapahtunut. Sotilastukikohdat maapallon eri osissa ovat edelleen ehkäisemässä lujan rauhan saavuttamista maailmassa.

Viitattuaan Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden myönteiseen kehitykseen ystävyyssopimuksen jatkamisen ja Porkkalan luovuttamisen jälkeen suurlähettiläs Kovalev sanoi Neuvostoliiton kannattavan poliittisten kulttuuristen ja taloudellisten suhteiden edelleen kehittämistä sekä ilmaisi ilonsa siitä, että myös Suomen kansa ajattelee samoin.

SUOMEN ITSENÄISYYS LUJEMMALLA POHJALLA KUIN KOSKAAN ENNEN

— Kun ystävyyssopimusta, jota tänään olemme kokoontuneet juhlimaan, solmittiin, esittivät monet suomalaiset epäilyksiä sopimusta kohtaan. Pelättiin maamme menettävän puolueettomuutensa, arvonannon toisten valtioiden taholta. Kaikki epäilykset ovat osoittautuneet täysin vääriksi. Suomi tunnustetaan nykyisin puolueettomaksi

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

Lesage vaatii enemmän autonomiaa Quebecille

Saskatoon. — Quebcin pääministeri Jean Lesage sanoi täällä viikon alussa pitämässään puheessa, että koska ranskalainen Canada on hyljännyt passiivisen roolinsa Canadan liittovaltiossa, niin Quebecin missä asuu suurin osa Canadan ranskalaisista, on saatava itselleen tuntuvampi autonomia Canadan liittovaltiosysteemin puitteissa.

Pääministeri lisäsi, että koska Canadan ranskalaiset pitävät itseään kumppaneina Canadan pyrkimyksissä, niin Quebec haluaa, ei vain sitä, että se eriäisi Canadan muista osista, vaan myös sitä, että tämä eriäväisyys tunnustettaisiin.

Ensimmäisessä englanninkielisessä puheessaan 18 päivää kestävällä vaalimatkallaan Ontarioon ja neljään länsimaakuntaan, joissa hän haluaa selostaa Quebecin "sielua ja tavoitteita", Lesage sanoi Saskatoonin kauppakamarille, että on oltava yhtenäisyys ilman samanlaisuutta.

Jos englanninkieltä puhuva Canada vaatii edelleen, että ranskalaisen Canadan olisi samanlaistuttava englantilaisen Canadan kanssa, niin se sillä teollaan osoittaisi, että sillä ei ole luottamusta ranskalaista kumppanuksena olevaa Canadaa kohtaan.

Mr. Lesage selosti edelleen, että Canadan ranskalaisella taholla on otettu jyrkkä kanta useimpiin kysymyksiin nähden vain siitä syystä, että Canadan ranskalaiset ovat päättäneet luopua passiivisesta asennoitumisestaan" ja vaativat nyt tilaisuutta täydellisesti palvella ranskalaisen Canadan tavoitteita. Täten Quebecin maakuntahallituksen olisi suhtauduttava erittäin herkästi kaikkiin perustuslain liittovaltiolle myöntämien tuomivaltaoikeuksien perusteella ryhdyttyihin toimenpiteisiin.

Hän lisäsi uskovansa, että Quebec olisi kykenevä antamaan tärkeän panoksen Canadan ongelmien ratkaisemiseksi erittäinkin sellaisien kysymyksien yhteydessä kuin alueellinen kehitys. Sellaisen panoksen antamiseksi ja aikaisemmasta passiivisesta roolistaan eroon päässemiseksi on tarpeellista, että maakuntahallituksilla on riittävässä määrässä varoja.

Pääministeri sanoi, että oli ohitettu se aika, jolloin voitiin mairitella Canadan ranskalaisia antamalla heille myönnytyksiä jotka ovat enemmän näennäisiä kuin todellisia.

"Minun on kerrottava teille totuus", sanoi hän. "Tästä lähtien Canadan ranskalaiset tunnustavat vain kouraantuntuvat osoitukset siitä, että heidät on hyväksytty kansana. Mitkä tahansa yritykset meidän syrjäyttämiseksi, otetaan vastaan mahdollisesti huvittuneina mutta ehdottomasti epäilevästi."

PÄIVÄN PAKINA

"VIR BAPTIZATUS"

Siinä tapauksessa jos lukija sattuu otaksumaan, että otsikkoon otetut sanat ovat latinaa, me kiiruhdamme myöntämään, että hän on kaiken todennäköisyyden mukaan aivan oikeassa.

Suloisella suomenkielellä se tarkoittaa kuulemma "miehiä".

Nyt meille kerrotaan, että Roomalaiskatolisen kirkon naiset haluavat kirkkolakiensa uusimisesta puhuttaessa, että "vir" sanan tilalle pitäisi ottaa "homo" määritelmä, joka sisältää yhtä hyvin naiset kuin miehetkin.

Kuolemattoman Shakespearen kerrotaan esittäneen kuuluisan kysymyksensä: "Ollako vai eikö olla?"

Ja ihmiset yleensä joutuvat vississä elämänvaiheessaan ratkaisemaan sen "kysymysten kysymyksen".

Mitään ihmeteltävää ei siis ole siinä, vaikka Roomalaiskatolisen kirkon naiset ovat nostattaneet sotahuudokseen "homo" eikä "vir".

Kysymys on naisten oikeuksista mainitun kirkon riveissä, erikoisesti naisten oikeudesta tulla vihityksi papiksi ja nousta vaikkapa piispan istuimelle, vaikka ei vallan paavin valtikkaa heille uskottaisikaan.

Myönnämme kernaasti, että emme tunne Roomalaiskatolisen kirkon sisäistä elämää henkilökohtaisten kokemusten pohjalla. Mutta pöydällämme on eräs muutamia kuukausia vanha leikkele Toronton yhdestä päivälehdestä. Siinä eräs mainitun kirkon kauniimpaan sukupuoleen kuuluva jäsen valittaa, että naisilla ei ole oikeastaan mitään oikeuksia kirkossa — korkein tehtävä, sanoo hän, mikä heille nykyään uskotaan on "pölyjen pyyhkiminen alttarilta".

Vatican Citysta viime maanantaina lähetetystä George Wellerin uutiskirjeessä selitettiin roomalaiskatolisen kirkon naisten taistelua ihmisoikeuksiensa puolesta kirkon nykyistä menettelytapaa vastaan m.. seuraavasti:

"Roomalaiskatolisen kirkon varovaiset isät pitivät naiset loitolla Vatikaanin neuvoston kahdesta ensimmäisestä istunnosta, mutta antoivat periksi kahdessa viimeisessä kokouksessa.

"Seitsemäntoista naista on seuraajina Pyhän Pietarin kirkossa, Nunnat ,sekä sosiaalityöntekijät ja heidän vaimonsa ovat arvostelemassa 2,200 piispan työtä . . ."

Tämän perusteella kokouksen suhde on siis osapuilleen seuraava: 1 nainen noin 130 piispaa (miestä) kohti. Lisäksi, piispoilla on puhe — ja luultavasti myös päätösvalta; naisilla vain "seuraamisoikeus".

Mutta lainatkaamme mainitusta uutistiedosta edelleen:

"Juuri kun näyttää siltä, että naisten kysymys oli ratkaistu seuraavan sadan vuoden ajaksi, on noussut uusi harmin aihe. Naiset haluavat päästä papeiksi.

"Kysymys ei ole niistä naisista, jotka ovat Pyhän Pietarin kirkossa vaan muista, jotka ovat myös katoliikkeja . . . Ne naiset haluavat olla parempia kuin . . . . nunnat. He eivät tyydy sen vähempään kuin siihen, että saavat kaulaansa pyöreän kauluksen . . .

"Piispoiksiko? Lopulta ehkä niinkin korkealle.

"Tämän liikkeen johdossa on mrs. Magdalein Leroy-Boy, Intiassa olevan Belgian suurlähettilään viisissäkymmenissä oleva vilkas aviopuoliso. Kolmen pojan äitinä hän itse ei ole pappisehdokkaana . . . .

"Mutta hän, ja International Alliance of Joan of Arc:in tuhannet muut jäsenet ovat päättäväisiä naisten pappisoikeuksista."

Mainitun uutistiedon mukaan nämä naiset ovat aikoinaan vedonneet vapaamielisyydestään tunnettuun paaviin, Johannes XXIII, joka kansainvälisesti tunnetussa "Pacem in Terris" lausunnossaan sanoo, että "kaikilla ihmisillä on valinnan oikeus elinoloista", tarkoittaen se näiden naisten mielestä myös sitä, että naisilla pitäisi olla oikeus päästä myös papiksi.

Tämän mahdollisuuden tiellä on kuitenkin kirkkolaki 968 mikä rajoittaa papiksi vihkimisen "Vir Baptizatus" määritelmällä — mikä tarkoittaa sitä, että papeiksi voidaan vihkiä vain miehiä. Siksi naiset vaativat "vir" sanan muuttamista "homo" sanaksi, minkä mukaan papiksi votaisiin vihkiä niin naisia kuin miehiäkin.

Sanomattakin on selvää, että meidän myötätuntomme on tässä sataprosenttisesti katolisten, eikä vain yksinomaan katolisten naisten puolella. Käsitämme tietenkin, että pappismiesten on vaikea luopua "suljetun työmaan" olosuhteista, joiden perusteella heillä on ollut yksinoikeus tulla papiksi vihityksi, mutta kyllä sivistysmaailma on sittenkin saavuttanut jo sen tilanteen, että naisilla pitäisi olla kirkossakin vähän suuremmat oikeudet, mitä tarvitaan tomujen pyyhkiessä alttarilta. — Känsäkoura.

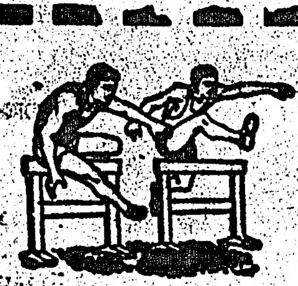

Urheilua

Tamara työnsi uuden MEn 18.59

Kassel, Länsi-Saksa. — Neuvostoliitto vei voiton myös naisten yleisurheilun Euroopan cupin loppuottelussa, joka suoritettiin sunnuntaina Kasselissa, Länsi-Saksassa. Voitto oli huomattavasti selvempi kuin miesten viikkoa aikaisemmin saavuttama, sillä Neuvostoliiton naisjoukkue keräsi loppuottelussa 56 pistettä, toisena oli Itä-Saksa 42 ja kolmantena Puola 38 pistettä.

Kuulassa Tamara Press saavutti uuden maailmanennätyksen voittotuloksellaan 18.59 ja paransi siten vuodelta 1962 peräisin olevaa entistä ennätystään neljä senttiä. Hänen sisarensa Irina Press aitoi päivän ensimmäisessä lajissa uuden Euroopan ennätyksen 80 m:llä ja sivuasi maailmanennätystä tuloksellaan 10,4.

Tuloksia: 80 m aidat: 1) Irina Press, Neuvostoliitto 10,4 (uusi Euroopan ennätys, sivuaa maailmanennätystä), 2) Gundula Diehl, Itä-Saksa 10,5; 100 m: Eva Klobukowska Puola 11.3; 400 m Marina Itkina Nl 54,0; 200 m: Eva Klobukowska Puola 23.0; 800 m Hannelore Suppe I-S 2.04,3; Kuula: Tamara Press Nl 18,59 (uusi ME); keihäs Elena Gortshakova Nl 58,49; kiekko: Jolan Kleiber U 56,75; pituus: Tatjana Shtshelkanova Nl 668; korkeus Taisia Tshentshik Nl 170; 4 x 100 m viesti: Puola 44,9; 2) Neuvostoliitto 45,2; 3) Itä-Saksa 45,7.

—•—

Lars Haglund kiekkoa 59,14

Västerås. — Ruotsin kiekkojätti Lars Haglund saavutti uuden kisaennätyksen tulokseen 59,14 Ruotsin yleisurheilun mestaruuskilpailujen päätöspäivänä viime sunnuntaina.

1500 m voitti Karl-Uno Olofsson ajalla 3.57,1 ja 400 m aidat Leif Librand ajalla 53,7.

Kolmiloikassa oli Birger Nybergin voittotulos 15,34 ja 5000 metrillä Bengt Persson saavutti ajan 14.24,0.

—•—

Kinnusen kaari Äänekoskella 78.19

Äänekosken Urheilijain kansainväliset syyskisat suoritettiin sunnuntaina sateisessa säässä ja raskailla radoilla. Kansainvälisyyttä edusti Sveitsin keihästähti Urs von Wartburg, joka sai tunnustaa Jorma Kinnusen paremmakseen. Huono säästä johtuen kumpikaan ei saanut 80 m:n rajaa rikki. Kinnusen voittotulos oli 78.19 ja Wartburgin 75.68.

Eeva ja Turkka uivat komeasti

Tallinna. — TUL:n Eeva Raittila ja Turkka Palken yltivät matkavoittoihin sunnuntaina Kalevin uinteja jatkettaessa. Eeva ui 100 metrin rintauinnissa ajan 1.29,1. Turkka Palken puolestaan voitti 100 metrin perhostelun tuloksella 1.05,0. Eeva Raittila sijoittui 200 metrin sekauinnissa toiseksi, jossa matkan voittaja Ulvi Indriksson teki uuden Eestin ennätyksen 2.49,0. Eevan aika oli 2.52,3.

TUL:n uimarit palasivat jo sunnuntai-iltana Suomeen. Matkan sanotaan olleen hyvin antoisan. Myös menestykseen ovat suomalaiset tyytyväisiä.

—•—

Neekeri menehtyi nyrkkeilyvammaan

Boston. — Amerikkalainen neekerinyrkkeilijä Willie "Pineapple" Stevenson kuoli lauantaina Bostonissa viikko sitten saaminsa vammoihin. Stevenson nyrkkeili välisarjassa ja hänelle suoritettiin aivoleikkaus heti kohtalokkaan ottelun jälkeen.

29vuotias Stevenson aloitti ammattinyrkkeilyn vuonna 1954 ja hän ilmoitti jokin aika sitten lopettavansa nyrkkeilemisen, mutta palasi myöhemmin uudelleen kehään lääkäreiden vastusteluista huolimatta.

—•—

Zondin rataa muutettiin

Moskova. — Neuvostoliitossa suoritettiin viime perjantaina monimutkainen avaruusoperaatio. Heinäkuun 18 päivänä lähetetyn ja auringon ohittaneen automaattisten mannerten välisen aseman Zond-3:n rataa muutettiin maasta annetuilla käskyillä.

Avaruusasema on tällä hetkellä 12,5 miljoonan kilometrin etäisyydellä maasta. Juuri Zond 3 välitti muutamia viikkoja sitten maahan kuun valokuvaamatonta puolta esittelevät kuvat, jotka on esitetty Ateenan avaruuskonferenssille.

Avaruusaseman vauhti muutettiin 50 metriksi sekunnissa ja käännettiin sen reitti 45 asteen kulmassa kohti maata. Tarkistukset osoittivat, että avaruusasema totteli maasta annettuja käskyjä.

—•—

Virtanen 10-ottelun TULn mestariksi

Piikkiö. — Kurjat olosuhteet ja pehmeät suorituspaikat pilasivat tulostenteon mahdollisuudet TUL:n ottelun mestaruuskisojen toisenakin päivänä. Rolf Virtanen jatkoi tasaista tahtia loppuun saakka ja vei selvästi yleisen sarjan 10 ottelun mestaruuden. Pistemäärä jäi kuitenkin niukasti alle 6,000 pisteen. Hyvissä olosuhteissa ja hieman heikompiin lajeihin huomiota kiinnittäen Virtasella on kuitenkin mahdollisuuksia kohottaa pistemääränsä huomattavasti, kenties aina TUL:n ennätykseen saakka.

Porkkalan luovutusta juhlittiin

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

valtioksi niin idässä kuin lännessäkin. Maamme arvovalta kansainvälisellä areenalla on kasvanut ja uskoisin, että Suomi seisoo tänä päivänä varmemmin omilla jaloillaan itsenäisten kansakuntien joukossa kuin koskaan aikaisemmin, lausui eduskunnan I varapuhemies Paavo Aitio ystävyyssopimuksen ja Porkkalan luovuttamisen juhlakokouksessa. Edelleen hän lausui puheessaan mm:

— Paljon myönteistä on saatu aikaan ystävyyssopimuksen pohjalla kanssakäymisessämme, mutta paljon on vielä varaa kehittää sitä monilla eri aloilla. Ehkä merkittävintä osaa maittemme välisissä suhteissa tulee lähivuosina näyttelemään kaupan kehitys. Meille suomalaisille olisi erittäin hyödyllistä kaupan laajentaminen Neuvostoliittoon.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1783

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

VIKING FOODS & IMPORTS
133 Laird St. - Puhelin 425-0450 - Toronto 17, Ont.
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
Liikkeen aukioloajat: maanantaista keskiviikkoon klo 9—6, torstaisin klo 8—7, perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—5.

OK MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VÄLITÄMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

HYVÄ SUOSITUS MARTININ PUOLESTA

South Porcupine. — Terveisiä jälleen täältä ylämaista. Vesisateet ovat täällä jatkuneet päivästä toiseen. En tiedä onko tähän vaikuttamassa ne sateentekokoneet joita tiedettiin olleen näillä seuduin koko kesän ajan vaikka niiden poistoa vaativat melkein kaikki maanviljelijät sekä kesänviettopaikkojen omistajat ynnä hotellien ja motellien pitäjät. Kovasti kiroilivat tavalliset työmiehetkin, mutta tuskin vaativat niiden poistamista.

Veden tarve on taattu koko talveksi näillä pohjoisen alueilla ja täältähän se sähkövoima virtaa nykyisin koko etelän laajaan teollisuuteen. Voimalaitoksia on rakennettu jo monen vuoden aikana ja niitä on tullutkin useita, joten vettä ne laitokset tarvitsevat ja sitä on nyt sattunut liikaakin.

* * *

Vaalikoneistoja täällä laitetaan kuntoon. Tämän kuun lopussa on kaikilla puolueilla edustajain nimityskokoukset. Tätä kirjoittaessa en tiedä ketä mikin puolue asettaa ehdokkaikseen, mutta uusi demokraattinen puolue kaiketi asettaa entisen miehensä, joka on Murdo Martin ja yleisesti puhuen ei tässä miehessä olekaan moittimista. Ja sitäpaitsi, onhan kysymyksessä pyrkiminen uusille tuulille ohjatessa tätä valtiolaivaa. Martin on työskennellyt viimeiset vuodet aika tarmokkaasti näiden pohjoisen asukkaiden etuja silmälläpitäen. Hän on vienyt monta kysymystä aivan korkeimpiin portaisiin ja niistä on ainakin ollut se hyöty, että ne ovat tulleet käsittelyn alaisiksi, kun taas Martinia edeltäneet valtiopäivämiehet olivat kovin hiljaa. Eivätkä he juuri raporteeranneetkaan valitsijoilleen mitään istuntojen välillä. Martin on ollut kansan mukana ja toivon, että maanmieheni äänestäisivät vain häntä.

* * *

Viime kirjeessäni mainitsin sen uuden alkeiskoulun avautumisesta joka on nyt jo toiminnassa, mutta en kertonut vanhan koulun hajoittamisesta. Vanha koulu, joka toimi useita vuosikymmeniä paikkakunnan jatkokouluna ja myöhemmin uuden jatkokoulun valmistuttua siitä tehtiin toinen alkeiskoulu, joutui uuden koulun valmistuttua hajoitettavaksi tykkänään. Mutta rakennus oli aikoinaan tehty niin lujasti, että sen hajoittamisessa tarvittiin melko paljon tupakkaa.

Tuskin nykyään tehdään niin lujaa työtä mitä oli tehty tämän koulun rakentamisessa. Ja näin lujan rakennuksen hävittäminen harmitti monia veronmaksajia. Tätä puhuen kuntonsa puolesta se olisi kestänyt vielä monia vuosikymmeniä, mutta nykyaika vaatii toisenlaisia kouluoloja ja niitä vaatimuksia on myöskin pohjoisessa noudatettava huolimatta siitä vaikka verot nousevat jatkuvasti.

Kouluasioista puheenollen nykyisin hävinneet kaikki pienet sivukylien koulut tykkänään. Monelta suunnalta tuodaan oppilaita näihin Eteläpään kouluihin linja-autoilla ja siksi, vaikka kouluja laajennetaan, ne ovat jatkuvasti täynnä, että ei tahdo kaikille tilaa riittää. Tämän toteamuksen saivat nähdä tänä syksynä korkeakouluun pyrkivät oppilaat. Niinpä aivan lähivuoden työnä tulee olemaan tämän vielä melko uuden koulun laajentaminen ja näinollen siitä tulee lisäkuluja myöskin kunnallisverojen maksajille.

* * *

KUOLON SAALISTA

Viime lauantaina saatettiin täällä haudan lepoon paikkakunnalla 36 vuotta asunut kansalaisemme Toivo Kanerva. Tämä pohjoisen kylissä laajasti tunnettu maanmiehemme sairasti pitkän aikaa sokeritautia, jonka taudin murtamana vaipui kuolon uneen vk. 16 päivän aamuna.

Edesmennyt Toivo Kanerva oli syntynyt Helsingissä. Hän oli kuollessaan 66 vuoden ikäinen. Lähinnä kaipaamaan jäi vaimonsa Anna, kolme siskoa, yksi heistä Austraaliassa, yksi Suomessa ja yksi Montrealissa Canadassa sekä laaja tuttavapiiri näissä pohjoisen kylissä.

Hautaus viime lauantaina täkäläisestä Thomas-hautaustoimistosta muodostui kauniiksi, monien kansallisuuksien hyvästijättötilaisuudeksi. Kymmenlukuisten seppelten ja kukkalaitteiden sekä suruadressien joukossa oli myöskin täkäläisen osuusruokalan seppele, jonka liikkeen jäsenyydessä oli Kanerva vuosikymmeniä.

Ruumiinsiunauksen hautaustoimistossa ja kauppalamme uudella hautausmaalla suoritti luterilaisen kirkon pastori V. Uotinen. Kantajina palvelivat Kalle Viinikka, Mauno Lahti, Venner Rekela, Ed Alberi, Edvin Harjula ja Mauno Forsell.

Aikaansa seuraavana edistysmielisenä kansalaisena kuului Kanerva vuosikymmeniä myöskin lehtemme Vapauden lukijakuntaan.

— H.

Narkomaniaa USAn nuorissa

New York. — Wheelwoodin poliisi pidätti hiljattain muutamia nuorukaisia, jotka olivat osallistuneet narkomaanien orgioihin. Tämä on eräs monista tapauksista, jotka ovat muodostuneet tavallisiksi Yhdysvalloissa.

Nuorisorikollisuus, johon yhtyy usein huumausaineiden käyttö, herättää levottomuutta Amerikassa. Tätä todistaa mm. presidentti Johnsonin lausunto, jossa hän vahvisti, että huumausaineiden käyttäjien lukumäärä nousee yhä nuorison keskuudessa.

Los Angelesin sairaalan lääkärit suorittivat kyselyn erään yliopiston opiskelijoiden keskuudessa. 277 ylioppilaasta 142 ilmoitti käyttävänsä huumausaineita ja monet heistä jatkuvasti. Huumausaineita käyttävät paitsi ylioppilaat myös koululaiset. Lehdistön ilmoituksen mukaan eräässä Los Angelesin koulussa polttaa 50 prosenttia oppilaista marijuanaa.

Narkomanian leviäminen nuorison keskuuteen aiheuttaa vaarallisia seurauksia. Tri Ditman, joka oli järjestämässä opiskelijakyselyä, lausui, että huumausaineiden käyttäjillä alkaa piankin hermosto heikentyä, mikä sangen usein johtaa skitsofreniaan ja itsemurhiin.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Uuden demokraattisen puolueen Port Arthurin vaalipiirin ehdokkaan nimittämistä varten kutsutussa kokouksessa, joka pidettiin Nipigonissa sunnuntaina tk. 19 pnä, sai Lakeheadin yliopiston johtaja tri. G. O. Rothney yksimielisen kannatuksen D. Fisherin jäädessä sivuun voidakseen olla enemmän perheensä kanssa. Viimeksimainittu kieltäytyi joten Rothney tuli valituksi yksimielisesti.

Tri Rothney ei käsitellyt yksityiskohtaisemmin ohjelmaansa tässä kokouksessa ,vaan vakuutti seisovansa kansallisen konventionin hyväksymän ohjelman puolesta. Häneltä lähemmin kysyttäessä hän sanoi omaksuvansa kansallisen johtaja T. C. Douglasin ilmaiseman vaalikampanjatehtävän — esittää äänestäjille uusi suuntaus ja ohjelma "uudelle dynaamiselle Canadalle, jolla on edessään tieteellinen vallankumous.

* * *

Tri James Endicott, Canadan Rauhankongressin puheenjohtaja, on kiertänyt useissa maissa palattuaan Helsingissä, Suomessa, pidetyn Maailman Rauhankongressin istunnoista. Hän saapuu Järvienpäähän ja puhuu italialaisten haalilla 132 S. Algoma St. torstaina syyskuun 30 päivänä alkaen kello 8 illalla. Hänen puheenaiheenaan on "Rauhanomainen rinnakkaisolo ja itsenäisyys Canadalle." Hän esittää puheessaan paikalla olleen silminnäkijän yhteenvedon tilanteesta Vietnamissa, Intiassa ja Pakistanissa.

* * *

Intolan haalin lattiaa tuotiin jo useita osia Iskun puistoon viime lauantaina. Talkootyöt jatkuvat ensi lauantaina ja tällä kertaa kehoitetaan talkoolaisia saapumaan yhä suuremmin joukoin, sillä suoritettavana ei ole mitkään ammattilaisten kirvesmiesten työt, vaan nauloja voi kiskoa ja lautoja käsitellä kuka tahansa.

Iskun puiston rakennuskunnostuskomitean puheenjohtaja kutsuu kuorolaisia, iskulaisia ja kaikkia, jotka ovat haalin lukutuvan ympärillä saapumaan sinne kello 8 aamulla. Emännät varaavat päivällistarjoilun talkooväelle. — ATH.

Natsi-upseereita Vietnamin sotaan

Berliini. — Yli 20 upseeria ja lentäjää Länsi-Saksan Bundeswehristä osallistuu aktiivisesti USA:n sotaan Vietnamissa. Kuusi länsisaksalaista on taisteluiden aikana kaatunut, kertoo Time-lehti.

Oswald A. Kohut, vapaisiin demokraatteihin lukeutuva Länsi-Saksan liittopäivien jäsen, on jättänyt liittopäivillä kyselyn Bundeswehrin osallistumisesta Vietnamin sotaan. Maan hallitus on torjunut tiedot, joiden mukaan USA:n ulkoministeri George Balla olisi neuvotellut liittokansleri Erhardin kanssa Länsi-Saksan osallistumisesta Vietnam-sotaan. Jo heinäkuun lopussa kertoi uutistoimisto AP Lontoosta lähetetyssä uutisessaan, että Erhard oli salaisissa neuvotteluissa USA:n kanssa sanonut Länsi-Saksan olevan valmis tukemaan USA:n sotaponnistuksia palkkasoturien muodossa. Asian ei kuitenkaan haluta tulevan julkiseksi liittopäivävaalien läheisyyden takia.

Sudburyn osasto tukee lehtiemme levityskampanjaa

Tiistai-iltaisessa Sudburyn os. kokouksessa vallitsi välitön mieliala asioista keskusteltaessa. Kokouksessa olivat kannattivat viikko aikaisemmin kaikkien toimikuntien yhteisessä kokouksessa suunnitellun syystoimintakauden ohjelman seuraamista. Mutta koska tästä toimintaohjelmasta näkyi tulleen aika tiivis ja voimia ja aikaa vaativa — jos kaikki saadaan ajallaan suoritettua — niin päätettiin, että "Kevätmyyjäisten" järjestelyä ei enää tähän ohjelmaan mahduteta. Kokouksessa olijoiden yksimielisesti kannatettua kevätmyyjäisten järjestämistä, päätettiin, että siitä kyllä silloin tällöin mainitaan Vapaudessa ja siten pidetään vireillä mielenkiintoa tätä hauskaa ja suuren yleisökannatuksen saanutta tilaisuutta kohtaan. Samalla voitaisiin kehoittaa henkilöitä, joilla on aikaa ja halua tehdä sinne joitakin käsitöitä, aloittamaan tämä työskentely jo syksyisinä iltapuhteina, ettei sitten keväällä tule kiirettä vaikkapa suurempiakin esineitä valmistaisi.

Vaikka osaston varat eivät ole suuruudella pilattuja, etenkin näin syystoimintakauden alussa, niin silti päätettiin Liekin 30-vuotisjuhlan kunniaksi ilmestyvään lokakuun 30 päivän numeroon laittaa osaston puolesta puolen sivun tervehdys. Siihen päätettiin pyytää muitakin, kuten kuoroa, orkesteria, naistenkerhoa ja urheiluseuraa osallistumaan. Onhan kunnia-asia, että Canadassa suomalainen kaunokirjallinen lehti täyttää 30 vuotta, sitä ei joka vuosi tapahdu.

Lisäksi kokouksessa keskusteltiin Liekin ja Vapauden lokakuun 1 pnä alkavista levitysryntäyksistä ja kehoitettiin kaikkia toimimaan parhaalla tavalla tämän ryntäyksen onnistumiseksi.

Viime aikoina haalilla pidetyt kahviaiset ovat olleet suosittuja ja niistä on saatu antaa kaunis summa siihen kassaan, jonka hyväksi ne on kulloinkin pidetty — enimmäkseen kylläkin lehtiemme avustamiseksi. Toisaalla lehdessämme, haasteryntäyksen yhteydessä mainitaan paljonko viimeiset haalilla pidetyt kahviaiset tuottivat lehtitalolle. Olisi suositeltavaa, että tätä seurustelumuotoa käytettäisiin enemmänkin, sillä siitä on osallistuvien huvin lisäksi hyötyä rahallisesti.

Kokouksessa luettiin neljäs ja viides pykälä Suomalaisten seurojen ja yhdistysten komitean kokouksesta huhtik. 10 päivältä ja näissä pykälissä sanottiin mm., että tulevaisuudessa järjestettäisiin siten, että jos jokin ryhmä on harjoitellut näytelmäesityksen tai jonkin muun juhlaohjelman, niin lisäksi että se esitettäisiin vain omassa toimipaikassa sillä vierailtaisiin myöskin muissa haaleissa ja toimipaikoissa. Siten saataisiin vaihtelua ohjelmistoon vähemmällä työllä ja mikä olisi tärkeintä, niin siten lujittuisivat ne siteet, jotka on yhteistyön suunnittelussa ja alulle panossa jo saavutettu. Samassa yhteydessä suositeltiin myöskin yhteisen komitean työn jatkamista.

Nämä esitykset saivat mitä lämpimämmän vastaanoton kokousväeltä, joka kaikin tavoin päätti osallistua kaikenlaiseen työhön, joka edistäisi yhteistä kulttuurityötä.

Erikoiskokous bussi-asiaa käsittelemään

Kaupunginvaltuuston tiistaisessa kokouksessa päätettiin, että kaikki bussi-liikenekysymystä koskevat keskustelut lopetetaan, kunnes asian johdosta pidetään valtuuston erikoiskokous.

Länsisaksalainen Bauernruf-lehti kertoo, että 120 Länsi-Saksan ilmavoimien jäsentä on USA:ssa järjestetyn kuuden viikon erikoiskoulutuksen jälkeen lähetetty Vietnamiin noin vuoden sisällä. Heistä ilmoitetaan kuuden kaatuneen, kahden kadonneen ja 13 haavoittuneen.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Tri Endicott puhuu Järvienpäässä

Port Arthur. — Canadan rauhankongressin puheenjohtaja, tri James Endicott, joka on matkustellut paljon eri puolilla maailmaa, ja tunnetaan kansainvälisten asiain erikoistuntijana, lähtee kansalliselle puhujamatkalle syyskuun lopulla.

Hän vierailee Järvienpäässä syyskuun 30 päivästä lokakuun 4 päivään ja puhuu yleisessä kokouksessa Italian haalilla, 132 S. Algoma St. torstaina, syyskuun 30 pnä kello 8 illalla. Hänen puheensa aiheena on "Rauhanomainen rinnakkaiselo ja Canadan itsenäisyys".

Tri Endicott keskeyttää matkansa mennäkseen lentäen Indonesiaan lokakuun 8 pnä missä hän osallistuu ulkomaisten sotatukiasemien purkamista ja kolonialismin lopettamista vaativan konferenssin työhön.

Sen jälkeen, jolloin tri Endicott puhui viimeksi Järvienpäässä, hän on vieraillut Canadan rauhankongressin edustajana sellaisissa maissa kuin Nigeria, Etiopia, Kenia ja Tanzania. Hän on ollut jonkin aikaa Lagosissa, Ibadanissa, Addis Abbabassa, Nairobissa ja Dar-es-Salaamissa. Viime heinäkuussa hän oli 5 päivää Helsingissä pidetyssä maailman rauhankongressissa.

Huomaavaisena tarkkailijana ja kansainvälisten kysymysten kyvykkäänä analysoitsijana tri Endicottilla on paljon sanottavaa sellaisista asioista kuin Vietnam, Intian ja Pakistanin kiista jne. Hänen puhettaan odotetaan täällä suurella mielenkiinnolla. — M. Murray.

Singapore Neuvostoliitolle!

New York. — Singaporen pääministeri Lee Kuan Jew sanoi tarjoavansa mahdollisesti Singaporea tukikohdaksi Neuvostoliitolle, jos Kuala Lumpurin hallitus koettaa saada amerikkalaisia joukkoja Malesiaan, kirjoitti viikko sitten torstaina New York Times.

Pääministeri sanoi lehden haastattelussa: "Jos Englanti siirtää joukkonsa pois Malesiasta tai Singaporesta ja amerikkalaisia tulee tilalle, on odotettavissa suuri onnettomuus."

Ikävöiden ja kaivaten ilmoitan, että mieheni ja elämäntoverini

TOIVO KANERVA

pitkän ja vaikean sairauden jälkeen nukkui kuolon uneen South Porcupinen General-sairaalassa syyskuun 16 pnä 1965.

Toivo oli syntynyt Helsingin kaupungissa tammikuun 28 pnä 1899.

Lähinnä kaipaamaan jäi hänen elämäntoverinsa Anni ja kolme siskoa, yksi Australiassa, yksi Suomessa ja yksi Canadassa sekä laaja tuttavapiiri Canadassa ja Suomessa.

Sinun raskaat päivät loppuivat.
Nuku rauhassa, Toivo!

Ystäväsi ANNI JA VIENO.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille, tuttavat, niistä kauniista kukista ja seppeleistä, joita lähetitte Toivolle viime tervehdyksenä.

Kiitos kantajille ja kaikille, jotka tavalla tai toisella auttoivat minua tämän vakavan tapahtuman hetkellä.

Teitä kaikkia ystävällisesti kiittäen,

ANNI KANERVA

SOUTH PORCUPINE ONTARIO

Mielenkiintoisia uusia romaaneja

Odotettu menestysromaani

VICTORIA HOLT:

VARJOJA NUMMELLA

326 SIVUA - HINTA SID. $3.50

Catherine Corder saapuu morsiamena Kirkland Revelsin kartanoon, ja viikon kuluttua hän on jo leski. Yksinäisenä hän joutuu kylmää vihaa uhoavassa ympäristössä kestämään kasvottoman vihollisen hyökkäyksiä, jotka herättävät hänessä melkein sairaaksi tekevän kauhun. Linnan loputtomista käytävistä ja vanhoista luostarinraunioista hiipii omituinen uhka. Catherine saa koota kaiken rohkeutensa selvittääkseen tuhoisat arvoitukset ja pelastaakseen syntymättömän lapsensa elämän.

KATHRYN HULME:

NUNNAN TARINA

256 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Hienovarainen ja tosi kuvaus luostarin maailmasta ja nunnan sydämen salaisista taisteluista. Tunnettu myös menestyselokuvana, jossa Audrey Hepburn esitti pääosaa.

PENELOPE MORTIMER:

NELJÄS AVIOLIITTONI
OMAPERÄINEN AVIOLIITTOROMAANI

213 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Varakkaan filmimiehen Jake Armitagen vaimo, kukoistavan lapsijoukon äiti, makaa psykiatrin 'puhuttelusohvalla'. Hän on viime aikoina itkeskellyt ja käyttänyt hillittömästi alkoholia. Hän ei tiedä mitä selittää tai sanoa. Kaikki tuntuu vain menettäneen tarkoituksensa.

Romanttinen jännitysromaani

DOROTHY EDEN:

VALKEA LINTU

302 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Nuori Fanny Davenport on saanut oppia, miltä tuntuu kasvaa rikkaiden sukulaisten holhouksessa. Hän päättää kerta kaikkiaan tempautua irti, karata ja ryhtyä sairaanhoitajaksi. Mutta kun kaksi pientä orpoa serkkua saapuu kartanoon, hän jää pitämään heistä huolta — sekä vaalimaan orastavaa rakkauttaan komeaa Adam Marshia kohtaan. Lasten saavuttua alkavat kuitenkin arvoitukselliset tapahtumat häiritä kartanon vakiintunutta rauhaa. Onko karannut rangaistusvanki syyllinen lasten kiinalaisen hoitajattaren äkilliseen kuolemaan — vai jokin muu?

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous torstaina tk. 23 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Vuotuinen "harvestibingo" on Finnish haalilla torstaina, syyskuun 30 päivänä, alkaen kello 7.30. Kaikenlaiset elonkorjuulahjoitukset" ovat sydämellisesti tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Suurjuhlakomitean kokous Finnish haalilla maanantaina, syyskuun 27 pnä kello 7.30 ill.

Kroketinpelaajat tarjoavat hyvän kaalikäärylepuolisen jälkiruokineen Työn Puistossa sunnuntaina syyskuun 26 pnä. Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä. Tervetuloa. —

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

5-TONN. KAATOTROKI, 1963 FORD V-8, F750, täydellisenä nostolaitteen ja 14 ja'an kippilavan kanssa. Valmis työhön. Otetaan vaihto, vähittäismaksut järjestettävissä. Sulo Heino, R. R. 2, Sudbury, puhelin 673-0911. (23-25-28)

MYYTÄVÄNÄ

HYVIÄ PAALATTUJA HEINIÄ myytävänä. Kysykää: K. Ruismäki, R. R. 1, Whitefish, Ont. tai soittakaa klo 4—6 välillä ip. puhelin 866-2366 (23-25)

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
NYT VARASTOSSA SUOSITTUJA
SUNWORTHY seinäpaperia
Kauniin kuviollisia ja uutuus seinämaalauskuviollisia
MYÖS LAATUMAALIA EDULLISIIN HINNOIN
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

NYT SAATAVANA
Karjalaisen kanteleyhtyeen
ÄÄNILEVY
Decca DN 3079 — Hinta $4.50
ynnä 3% myyntivero Ontariossa sekä postituksiin lisättävä 10c postikuluja varten.

Tämä kanteleyhtyeen ja laulusolistien levy sisältää seuraavat laulut:

1. KANTELEELLE .... Kanteleyhtye
2. TULE YSTÄVÄNI RANTAHAN .... Kanteleyhtye ja Kansanlaulu laulusolisti Teuvo Kuparinen
3. KULTANI ON KAUKANA .... Kanteleyhtye ja Kansanlaulu laulusolisti Lea Kauppinen
4. MANSIKKA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Lea Kauppinen
5. HEILINI SYLI .... Kanteleyhtye
6. LAMMILLA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
7. PUNAISELLA PAATILLA .... Kanteleyhtye ja laulusolisti Teuvo Kuparinen
8. SOI MAAILMA SÄVELEITÄ .... Kanteleyhtye ja laulusolistit Lea Kauppinen ja Teuvo Kuparinen

Osa Karjalaisen Kanteleyhtyeen soittajista ovat juuri parhaillaan konserttimatkalla täällä Canadassa SNL:n tanhu- ja musiikkiryhmän kuuluvana.
Tätä levyä on vain rajoitettu määrä, joten kiirehtikää tilaustanne heti.
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Kutsu Sudburyn osuusmeijerin puoliv. kokoukseen

Tämä on 31:nen puolivuosikokous yhdistyksemme historiassa. Meillä on jäseniä, jotka ovat osallistuneet kaikkiin kokouksiin, kahdesti vuodessa viimeisen 20:nen vuoden ajan. Sitä ennen ovat toisen vuosisata neljänneksen osallistuneet muihin yhteistoimintayrityksiin.

Tänäpäivänä maitotalous Canadassa elää murroskauttaan. Uhkailuja lakoista saamme lukea lehdistöstä joko maidontuottajien tai meijereissä työskentelevien työläisten taholta.

Kukaan ei mielestään saa tarpeeksi hintaa tuotteistaan tai työvoimastaan . . .

Viime vuosina ovat kuluttajajäsenet suuresti laiminlyöneet jäsenvelvollisuutensa, mikäli kokouksessa käynti on kysymyksessä. Täten velvollisuudet esim. johtokunnan jäsenyydessä lyödään laimin kuluttajajäsenten taholta. Meillä on vain muutama kymmen tuottajajäseniä. He joutuvat kantamaan enemmistö kuorman johtokunnassa. Meidän olisi päästävä siihen että kuluttajajäsenet olisivat suhteellisesti lukumäärässä mukaan edustettuna johtokunnassa.

Tulkaa kuulemaan tiliraporttia kuluneelta puolelta vuodelta ja keskustelemaan minkälaisia mahdollisia muutoksia tilanne edellyttäisi. Kokous pidetään Sampo haalilla Sudburyssa lauantaina, syyskuun 25 päivänä kello 9 ap.

— Mainostaja.

ALERTSIN JA VISAN KOKOUS KESKIVIIKKONA EIKÄ TORSTAINA

Urheiluseurojen Visan ja Alertsin kokous pidetään keskiviikkona 29 päivänä eikä 30 pnä kuten aikaisemmin mainittiin tässä lehdessä.

Ottakaa huomioon tämä muutos ja saapukaa Finnish haalilla 29 p klo 8 illalla. Tervetuloa. — P.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Eugene Sten Tammi haudattiin eilen

Varhain maanantaiaamuna yllättäen äkkiä kuolleen Eugene Sten Tammien hautajaisista muodostui keskiviikkona vaikuttava surujuhla. Sateisesta säästä huolimatta oli Lougheedin hautaustoimiston kappeli täyteynyt ääriään myöten edesmenneen Tammen omaisista, sukulaisista, ystävistä, tovereista ja tuttavista, siten kunnioittaakseen tämän monella tavalla esimerkillisen miehen muistoa.

Kymmeniin, ehkä satoihin nousevat kukkalaitteet koristivat tässä viimeisessä jäähyväistilaisuudessa Eugene Tammen avointa arkkua. Omaisten ja sukulaisten seppeleitten ja muiden kukkalaitteiden joukossa havaittiin mm. CSJ:n Sudburyn osaston sekä Sävel-kuoron ja Melody-orkesterin; urheiluseurojen Visan ja Alertsin, Port Arthurin Kaiku-kuoron, kirvesmiesten union paikallisosaston; Paquetten vaatetusliikkeen ja monien muiden kukat.

CSJ:n Sudburyn osaston sekakuoro Sävel esitti Rauha Mäen johdolla edesmenneen jäsenensä, Eugene Tammen muistoksi kaksi kaunista laulua: Haudalla ja Sairas sotilas. Sudburyn osaston puheenjohtaja Aatu Koivula lausui George Saivon kirjoittaman ja säveltämän "Hautauslaulun" ja luki myös osanottajain osanottosanomat.

Portarthurilaisen Echo-orkesterin ja Kaiku-kuoron viimeiset jäähyväiset esitti George Saivo, Port Arthurista. — Lepää rauhassa rehti kulttuuri-ihminen, toveri ja perheesi hyvä huoltaja, sanoi Saivo.

Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi piti muistopuheen Eugene Tammen elämäntyöstä. Osoitettuaan, että edesmennyt Eugene Tammi oli monella tavalla esimerkillinen kansalainen, hyvä ystävä ja naapuri, sekä ennenkaikkea rakastettu perheenisä ja isoisä, Suksi kiinnitti huomiota siihen arvokkaaseen kulttuurityöhön, jota Eugene Tammi suoritti erikoisesti musikaalisen toiminnan alalla, CSJ:n sekakuoro Sävelen ja Melody-orkesterin jäsenenä. Sen lisäksi häneltä riitti aikaa ja voimia toimiakseen myös näyttämötyön hyväksi sekä nuorten urheilumahdollisuuksien lisäämiseksi. Eugene Tammen kaunis muisto elää kauan meidän keskuudessamme sanoi Suksi ja toivotti kalliin toverimme aviopuolisolle Lailalle kestävyyttä tämän suuren menetyksensä hetkellä.

Pastori Pentti Murto suoritti ruumiinsiunauksen. Lyhyessä muistopuheessaan hänkin palautti mieliin sen arvokkaan työn minkä edesmennyt Eugene Tammi rakennusmiehenä, kulttuuritoiminnan edistäjänä ja rauhan puolustajana suoritti Canadan kukoistuksen hyväksi.

Kantajina palvelivat: Ronald Heino, Elmer Tuuri, Norman Tammi, Richard Tammi, Arne Hill ja Donald Waine.

Omaisten toimesta tarjoiltiin perinteelliset hautajaiskahvit Finnish-haalilla.

Pitkän matkan vieraita

CSJ:n Port Arthurin osaston orkesterin jäsenet Helmi Werner George Saivo ja Anni Kauhanen, joista kaksi viimeksimainittua kuuluu myös Kaiku-kuoroon saapui tiistai-iltana Sudburyyn osallistuakseen Eugene Tammen hautajaisiin.

Arkkitehti Jules ja hänen aviopuolisonsa Adele Päiviö Torontosta vierailevat myös muutaman päivän Sudburyn seudulla.

Toivottavasti monta päivää yhtä mittaa kestänyt sadekausi päättyy vieraitten kunniaksi, jos ei muuten.

Antti Ketola kuoli eilen

Lehtemme painoon mennessä ilmoitettiin, että pitkän aikaa Sudburyssa asunut Antti Ketola, Bessie kadulta, kuoli keskiviikkona kotonaan pitkäaikaisen taudin murtamana. Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Hilda, sekä poikansa Veikko ja tyttönsä mrs. Linne Nissilä perheineen, kaikki Sudburyssa.

Ketola haudataan Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina. Tärkeimpiä tietoja hautajaisten järjestämisestä ja muista seikoista ei ole vielä lehtemme käytettävissä.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

ANTTI KETOLA

kuoli kotonaan, 329 Bessie Street, Sudbury, keskiviikkona iltapäivällä, syyskuun 22 pnä 1965, ollessaan 71 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Hilda (o.s. Paalimäki), sekä yksi tytär, mrs. Veikko (Linne(Nissilä ja yksi poika, Veikko, Sudburyssa ja yksi lastenlapsi Dennis Ketola, Sudburyssa.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautaus toimitetaan hautaustoimiston kappelista lauantaina klo 2.30 ip. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

SUKSET JA TOMMILAT, Sudbury, Ont., lahjoittavat järjestämänsä kahviais- ja seurapelitilaisuuden tulot $61.80 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja toivovat, että lehtiemme tilaajat eri puolella maata järjestäisivät samanlaisia tilaisuuksia lehtiemme tukemiseksi. Sydämellisesti kiitämme tovereita ja ystäviä, jotka lahjoittivat bingovoittoja ja antoivat kannatuksen tälle tilaisuuudelle.

CSJ:n SOINTULAN OSASTO, Sointula, B.C., lahjoittaa $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa kaikki Järjestön osastot, jotka eivät vielä ole lahjoitustaan tehneet lehtiemme tukemiseksi.

JOHN ARO, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

TYYNE JA MARTTI MYLLYNIEMI, Hearst, Ont., vastaavat $7.19 saamiinsa haasteisiin Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat Hearstin naiset yksin tai yhteisesti järjestämään kahviaiset tai bingotilaisuuden lehtiemme tukemiseksi.

ANNI NURMI, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi. Jokaisen velvollisuus on pitää lehtemme ilmestymiskunnossa.

USKO M. KARLSON, Deadwood, Alta, lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja haastaa kaikki ystävät, joita ei ole vielä haastettu, tekemään lahjoituksensa lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

HILJA LAITILA, Wanup, Ont., vastaa $1.00 Sandra Varjosen haasteeseen ja toivoo, että kaikki haastetut vastaisivat vointinsa mukaan.

MARTTI MÄNTYLÄ, Wanup, Ont., vastaa $2.00 Sandra Varjosen haasteeseen ja haastaa kaikki MARTIT tekemään samoin.

MARIA ELENIUS, Waters Township, Ont., vastaa $2.00 Ida ja Atu Koivulan haasteeseen ja haastaa kaikki eläkkeellä olevat LESKIMUMMUT tekemään samoin.

TAINI LEHTO, Ct. Catharines, Ont., vastaa $2.00 Otto Leinosen haasteeseen ja kiittää haasteesta.

TIMO MAASANEN, South Wellington, B.C., lahjoittaa $2.00 lehtiemme tukemiseksi ja toivoo, että kaikki lehtiemme lukijat avustaisivat vointinsa mukaan.

EFFIE JA ART SIVEN, Vancouver, B.C., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

LAURI MERIÖ, Vancouver, B.C., lahjoittaa $2.50 Vapauden hyväksi ja toivoo, että toisetkin avustavat lehtiämme vointinsa mukaan.

KURIKAN POIKA, ARNE WALLI, Sudbury, Ont., vastaa $2.00 Vuorenmäen haasteeseen ja kehoittaa muita "PAITAPIISPAN" poikia tekemään samoin.

LYDIA MÄKELÄ, Toronto, Ont., vastaa $5.20 saamaansa haasteeseen ja toivoo, että kaikki lahjoittavat vointinsa mukaan. Kiitos haasteesta!

R. KAARAKAINEN, Chateauguay, Que., lahjoittaa $8.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

WALTER LUND, Sylvan Lake, Alta, vastaa $1.00 Walter Jarvien haasteeseen.

HEIKKI LEHTOLA, Porcupine, Ont., vastaa $3.00 Hannes Purran haasteeseen ja kehoittaa toisiakin haasteen saaneita maksamaan haasteensa, että lehtemme pysyvät ilmestymiskunnossa.

EINO RINTALA, McIntosh Springs, Ont., vastaa $3.00 John Mäkisen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita maksamaan kunniavelkansa lehtiemme hyväksi.

LEMPI JA OLAVI HIRVELÄ, Sudbury, Ont., vastaavat $5.00 Siiri ja Kalle Sillanpään haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Aaro Poutanen, Sudbury, Ont., ja Bill Riutta, Azilda, Ont.

EINO KOKKINEN, Hearst, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa toisia tekemään samoin.

EERO RANTA, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Tauo Niirasen haasteeseen ja kehoittaa toisia myöhäisiä HÄMÄLÄISIÄ tekemään samoin.

A. JA E. L., Port Arthur, Ont., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivovat, että kaikki haastetut maksavat kunniavelkansa.

K. AHONEN, Port Arthur, Ont., vastaa $1.00 T. Heralan haasteeseen ja kehoittaa toisiakin eläkevaareja lahjoittamaan vointinsa mukaan.

OLAVI KENTALA, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: Väinö Pesola, Albin Rantakangas ja Lauri Vuorinen, kaikki Kaministiquiasta, Ont.

UNO ERICKSON, Nolalu, Ont., vastaa $1.00 John Palon haasteeseen ja haastaa seuraavat ystävät viemään haastekapulaa eteenpäin: Frank Koski, Silver Mountain, Ont. ja Ahti Happonen, Nolalu, Ont.

ONNI JOKELA, Websters Corners, B.C., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

SIIRI JA ARVO VUORI, Sudbury, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MINNIE JA VICTOR BLOOM, Sointula, B.C., lahjoittavat $5.00 Vapauden tukemiseksi.

ROBERT LUOTO, Toronto, Ont., vastaa $5.00 Aimo Mäen haasteeseen ja haastaa kaikki entiset Vapauden työläiset tekemään samoin.

JOHN LEINONEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

Tässä katsauksessa	$ 273.44
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,238.20
	5,511.64
Liekin lahjoitukset	845.47
Yhteensä	$6,357.11

Kaksi kuoli North Bayn räjähdyksessä

North Bay. — DuPont of Canada yhtiön tehdasrakennuksella tiistai-iltana tapahtuneessa räjähdyksessä kuoli 2 miestä ja kolme muuta loukkaantui vakavasti. Tuhoutunut tehdasrakennus oli kaupungin lähettyvillä.

Tapaturmassa kuolleet ovat: 29-vuotias Eric Busch, viiden lapsen isä Trout Creekiltä ja 31-vuotias Bruce Hayward, neljän lapsen isä Callanderista.

Sairaalassa on 22-vuotias Mervin Smith, South Riveriltä.

Silminnäkijäin kertoman mukaan onnettomuuspaikalta nähtiin ensin nousevan oranssin värinen liekki ja muutaman sekunnin kuluttua seurasi kova räjähdysaalto, mikä kuului 5 mailin päähän. Tulipallot nousivat 300 jalan korkeuteen ilmaan ja ne näkyivät 30 mailin päähän.

Ko. rakenus tuhoutui ja pienemmät palot sammuivat itse. DuPont eristi tehtaan ja käytti vain omaa palonsammutuskalustoa tulipalon tukahduttamiseksi. Räjähdyksen syytä ei tunneta.

—Minun hiukseni ovat antaneet minulle huolen aihetta viime aikoina, voisitteko ehdottaa jotakin?

— Älkää murehtiko, kyllä te niistä pääsette ennen pitkää.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset teille, sukulaiset, naapurit ja tuttavat, kun niin yllättäen tulitte kotiini Idan päivän iltana, 14 päivänä syyskuuta, täyttäessäni 70 vuotta.

Kiitos niistä käytännöllisistä lahjoista ja erittäin kauniista juhlapöydästä.

Kiitos yllätyksen alkuunpanijoille ja kaikille jotka osallistuivat merkkipäiväni viettoon.

Kiitollisuudella teitä kaikkia muistaen,

IDA O. TUOKKO
LONG LAKE ONTARIO

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

EUGENE TAMMEN

MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Margaret ja Wäinö Romo
Daisy ja Leo Wiita
Ethel ja Oiva Kaukolin
Verner Sainio
Ida Romo ja Vilho
Rosa ja August Aalto
Voitto Lehti
Rita ja Viljo Romo

R. R. 3, Sudbury, Ontario

CLUB news

YRITYS PLANNING FOR WINTER

Toronto. — At the September general membership meeting some rather ambitious plans were formulated for the Fall and Winter program of activity of the club. Whether these plans will be fully carried out depends ultimately on how diligently the membership applies itself to their achievement.

It is anticipated that Sunday morning childrens' gym classes will be starting soon once the matter of instructors is settled. These classes will probably start after Thanksgiving weekend. A children's Christmas party will again be held.

We were approached by the Näytelmäseura on the possibility of doing some drama work during the coming winter. After some discussion it was decided to see if a three act Finnish play could not be produced. Chairman Unto volunteered to find a suitable play and to direct it. Members and other interested persons are asked for full co-operation in the matter of taking roles or other jobs that they may be asked to perform in this connection. It may be that this will be a musical.

Also the club plans to have a Laatikkopäivällinen at the Don Hall this Fall, probably in November.

Adults gym classes will be starting as soon as suitable practise nights can be arranged. In fact we can't set any dates or times for any of the above mentioned activities until they have been approved by the Osasto. A joint meeting will be held on Sept. 20. Dates and times will be published as soon as the information is available.

Ten dollars was donated to the Vapaus haasteryntäys and all club members who had not made a donation were asked to do so at an early date.

1966 will be the 60th Anniversary of the Yritys Athletic Club and there was some discussion on how best this auspicious occasion could be celebrated. A gala Banquet and Dance were mentioned as as possibilities as also was a gala Annual Concert. These were not finalized and the question was left open for further discussion.

The membership asked that a special vote of thanks be published to Don Hutman of Sudbury Alerts for having participated in so many of our local track and field meets in the past couple of years. We need many more members like you in our Liitto, Don. Also a vote of thanks to Ollie Kassinen, and to Charlie Alatalo for bringing his boy David to participate in our Decathlon Meet Labour Day weekend. These are also Alerts boys.

Our own athletes have competed in many out of town meets this past summer. As well as competing in the Suurjuhlas they competed against the Estonians at Long Lake in August and again at Wanup in September.

We did not have a large turnout of members at this meeting. We do not hold many membership meetings throughout the year, so every member should attend when we do have them. — E.M.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

Eugene Tammen

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen

Irja ja Aatu Koivula
Senja ja Edwin Suksi
Katri ja Uuno Korpi
Kaarina ja Aimo Mäkelä
Bertha ja Kaarlo Toikka
Lila Rose
Siiri ja Arvo Vuori
Helga ja Wilfred Basto
John Aro
Ella ja Heikki Strom
Lempi ja Eino Mäki
Esther ja Toby Hakala
Maila ja Kalevi Taussi
Kerttu ja Toivo Leppä
Vieno ja Emil Johnson
Helmi ja Olavi Lindroos
Irja ja Kalle Tulla
Emmi ja Hannes Suomala
Maiju Majander
Ester ja Jalo Pulkkinen
Uno Sirviö
Elvi Salo
V.- ja u.-seura Alerts ja Visa
Irma ja Ernie Impola
Alina ja Wm. Eklund
Anita, "Red" ja tytöt
Hilda ja John Raivo
Hilda ja Matti Kotanen
Hilda Kauppila
Kaarina ja Aimo Mäki
Ida ja Oscar Männistö
Siiri ja Kalle Sillanpää
Helen Sillanpää
Cathy ja Eric Catton
Frank Hakala, Sioux Lookout, Ont.
Riikka Viitasalo
Betty Kopsala
Hilja Smith
Hilda ja Tom Tuori
Tyyne ja Kaarlo Harju
Martti Sutinen
Lempi ja Olavi Hirvelä
Jenny Jylhä
Venla ja Antti Luukko
Lyyli ja Jussi Pärssinen
Joan ja Karl Palomäki
Dorothy ja Gerry Cyr
Mr. ja mrs. Reino Järvi
Tyyne Kinnunen
Hilja ja Anton Kaisla
Helmi ja Dick Parker
Bob Parker
Kerttu ja Gerry Kitts
Hanna ja Matti Saari
Elsa ja Erkki Niemistö
Impi ja Frank Tommila
George Saivo, Port Arthur, Ont.
Helmi Warner, Port Arthur, Ont.
Anni Kauhanen, Port Arthur, Ont.
Adele ja Jules Päiviö, Toronto, Ont.
Cec. Hefler
Aili Roininen